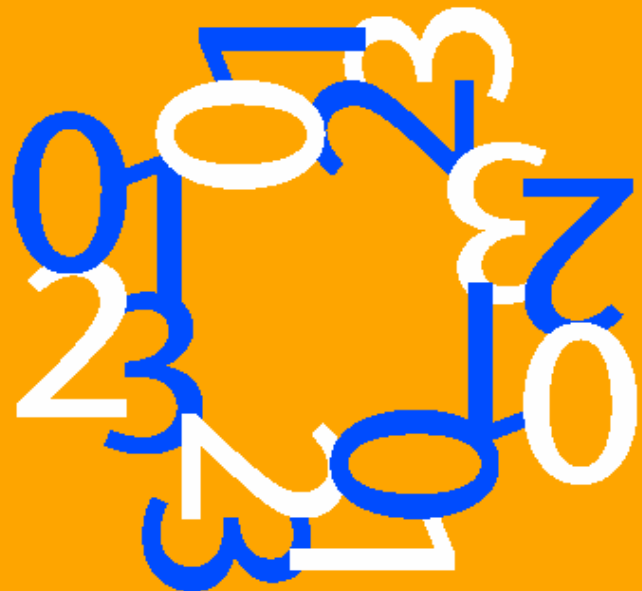

Talousarvio 2009

Taloussuunnitelma 2010-2011

Kaupunginhallitus 15.12.2008,29.12.2008,12.1.2009

Kaupunginvaltuusto 29.12.2008,19.1.2009

LOIMAAN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2009 JA TALOUSSUUNNITELMA 2010 – 2011

HAKEMISTO:

1.	YLEISPERUSTELUT	3
1.1	YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	3
1.2	OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.3	KAUPUNGIN TOIMINNAN OHJAUS	5
1.4	KESKEISIMMÄT HAASTEET TALOUSARVIOVUODELLE	9
1.5	TALOUSARVION JA- SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS	10
1.6	TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	12
1.7	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	14
1.8	KOKONAISTULOT JA -MENOT	16
1.9	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	16
1.10	TALouden TASAPAINOTTAMINEN	17
KÄYTTÖTALOUSOSA		
2.	HALLINTOPALVELUKESKUS	19
2.1	KESKUSVAALILAUTAKUNTA	19
2.2	TARKASTUSLAUTAKUNTA	19
2.3	VALTUUSTO	20
2.4.	KAUPUNGINHALLITUS	21
3.	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUKESKUS	23
3.1.	Sosiaali- ja terveystoimen hallinto	23
3.2	Perhepalvelut	24
3.3	Aikuissosiaalityö	27
3.4	Terveys- ja hoivapalvelut	29
3.5	Työkymppi	34
4.	SIVISTYSPALVELUKESKUS	35
4.1	KOULUTUSLAUTAKUNTA	35
4.2	VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	42
5.	TEKNINEN JA -YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS	47
5.1	TEKNINEN LAUTAKUNTA	48
5.2	YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	50
6.	LOIMAAN KAUPUNGIN VESIHUOLTOLIIKELAITOS	52
TULOSLASKELMAOSA		
7.	TULOSLASKELMA	53
INVESTOINTIOSA		
8.	INVESTOINNIT	56
8.1	MAA- JA VESIALUEET	56
8.2	TALONRAKENNUS	56
8.3	JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS	60
8.4	KULJETUSVÄLINEET	61
8.5	IRTAIN OMAISUUS	62
8.6	KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT	63
RAHOITUSOSA		
9.	RAHOITUSLASKELMA	63
LIITE 1	Vesihuoltolaitoksen talousarvio 2009 ja taloussuunnitelma 2010-2011	

LOIMAAN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2009 JA TALOUSSUUNNITELMA 2010 – 2011

1. YLEISPERUSTELUT

1.1 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Valtionvarainministeriön suhdannekatsauksen mukaan Suomen korkeasuhdanne on taittunut ja talouskasvu on nopeasti hidastumassa. Suomen talous on perustaltaan kuitenkin terve ja työllisyystilanne säilynee hyvänä. Inflaatio hidastuu vähitellen ensi vuoden aikana, ja kotitalouksien ostovoima lisääntyy 3½ % ensi vuonna.

Kansainvälisen talouden jatkuva heikkous lisää kuitenkin myös Suomen talouden haavoittuvuutta. Tämä korostaa veronkevennysten oikean ajoituksen ohella talouden rakenteellisen sopeutumiskyvyn vahvistamisen tarvetta. Suomessa laskusuhdanne on käynnistynyt kuluvan vuoden kesän kynnyksellä. Suidanteet ovat nopeasti heikkenemässä ja koko tämän vuoden BKT:n kasvuksi arvioidaan 2,8 %. Ensi vuodelle ennustetaan enää 1,8 prosentin kasvua.

Valtionvarainministeriön katsauksen mukaan kunnallisveron kasvu hidastuu 3 prosenttiin vuonna 2009, kun työllisyys ei enää parane ja tuloverokevennykset toteutetaan osin kunnallisverotuksen kautta.

Kuntien talouden neljännesvuositilaston mukaan kuntien toimintamenot kasvoivat kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla peräti kahdeksan prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Sopimuskorotusten tason ja ajoituksen ohella mm. liukumien ja työpanoksen muutokset vaikuttavat siihen, miten paljon kunta-alan palkkasumma tänä ja ensi vuonna kasvaa. Kuntien ja kuntayhtymien palkkasumma on lisääntynyt alkuvuonna lähes seitsemän prosentin vuosivauhtia. Koko vuonna palkkasumma kasvaa yli kuusi prosenttia.

Tehtävien jako kuntien ja valtion välillä on myös muuttumassa osittain jo vuoden 2009 aikana. Holhous-toimen edunvalvontapalvelut siirtyvät kunnilta oikeusaputoimistoille. Palvelun järjestämisestä edunvalvonta-alueella vastaa valtion oikeusaputoimisto. Siirtymäsäännösten mukaan yleisellä edunvalvojalla lain voimaantullessa olevat tehtävät siirtyvät 1.2.2009, jollei siirron ajankohdasta toisin sovita. Tehtävät siirtyvät kuitenkin viimeistään 1.4.2009.

Toinen muutos on elatustuen siirtyminen kunnilta kansaneläkelaitokselle. Elatustukilaki (580/2008) on vahvistettu 29.8.2008. Elatustukilain mukaiset tehtävät kuuluvat Kansaneläkelaitoksen toimeenpantaviksi 1.4.2009 lukien. Kolmas merkittävä muutos on kuluttajaneuvonnan siirtyminen valtion hoidettavaksi.

Siirtoon liittyvät kustannusvaikutukset on otettu huomioon valtionosuusjärjestelmässä vuoden 2009 valtionosuuksia vähentämällä toisaalta yleisessä valtionosuudessa sekä toisaalta sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuudessa.

Valtion ja kuntien välistä kustannusten ja verotulojen jakoa säädellään paitsi hallitusohjelmassa ja valtion talousarvioesityksessä myös nykyisin erittäin keskeisen ja tärkeän ohjausasiakirjan rooliin nousseessa peruspalveluohjelmassa (kuntalaki 8 §).

Kuntalaki on vuoden 2008 alusta muutettu siten, että laissa säädetään peruspalveluohjelmamenettelyistä. Kuntalain mukaan peruspalveluohjelmamenettelyllä tarkoite-

taan peruspalveluohjelmaa sekä peruspalvelubudjettia. Peruspalveluohjelmamenettely on osa valtion ja kuntien neuvottelumenettelyä ja valtion talousarvion valmistelua.

Peruspalveluohjelman keskeinen sisältö on määritelty kuntalaissa. Lain mukaan peruspalveluohjelmassa:

1. Arvioidaan kuntien toimintaympäristön ja palveluiden kysynnän muutokset.
2. Arvioidaan kuntatalouden kehitys; kuntataloutta arvioidaan kokonaisuutena, osana julkista taloutta ja kuntaryhmittäin.
3. Arvioidaan lakisääteisten tehtävien rahoitustarvetta, kehittämistä ja tuottavuuden lisäämistä.
4. Arvioidaan kuntien tehtävien muutokset.
5. Tehdään ohjelma tulojen ja menojen tasapainottamisen edellyttämistä toimenpiteistä.

Valtion menokehysten yhteydessä tehty arvio kuntataloudesta osoittaa, että kuntatalous on vahvistumassa vuosina 2008 ja 2009. Kehysten yhteydessä hyväksyttävän valtion ja kuntaliiton yhteisen peruspalveluohjelman mukaan kuntatalous saataisiin keskimäärin tasapainoon. Ongelmana on yhä heikon talouden kuntien suuri määrä ja suuret kuntaverojen korotuspaineet sekä 2008 syksyllä nopeasti alkanut heikentyvä talouskehitys.

Kuntien rasiitteena on lähivuosina myös väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvu, joka toteutuu ilman uusia velvoitteitakin. Lisäksi nyt myönteisenä jatkunut verotulokasvu hidastuu, koska sama tosiasia – väestön ikääntyminen – hidastaa verotulojen myönteistä kehitystä. On otettava myös huomioon, että julkisen talouden kehitykseen liittyy vaikeasti arvioitavia riskejä, jotka koskevat muun muassa kustannustason nousua ja globaalia talouskehitystä. Erityisesti kansainvälinen talouskehitys saattaa heikentää julkista taloutta nopeastikin.

1.2 OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Merkittävin toiminnallinen muutos on 1.1.2009 tapahtuva Loimaan kaupungin, Alastaron kunnan, Mellilän kunnan ja Loimaan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän yhdistyminen. Kuntaliitossopimus sitoo laajentunutta Loimaan kaupunkia kolmen (3) vuoden ajan. Kuntajakolain 13 §:n mukaisesti henkilöstöä koskeva palvelussuhdeturva on viisi (5) vuotta. Lisäksi on sovittu, että haja-asutusalueiden kouluille turvataan viiden (5) vuoden työrauha, jona aikana niiden toimintaa ei tarkastella rationalisointi mielessä.

Talousarvion laatijoille ja päättäjille keskeisimmät taloutta ohjaavat sopimuskohdat ovat seuraavat:

”Talouden osalta tehdään yhteinen toimintasuunnitelma, jossa määritellään liitoskunnille talouden tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet, joilla varmistetaan taloudellisesti riittävän vahva pohja laajentuneelle Loimaan kaupungille. Liitoskunnat sitoutuvat siihen, etteivät käynnistä vuoden 2008 aikana ilman kuntien keskinäistä sopimusta sellaisia toimenpiteitä, joilla on merkittäviä taloudellisia seuraamuksia laajentuneelle kaupungille.

Laajentuneen Loimaan taloudenpidon keskeinen periaate on, että toimintamenoja ei kateta lainarahalla ja vuosikate pidetään vähintään poistojen tasolla, jotta voidaan varmistaa riittävät resurssit elinvoimaisen kunnan kehittämiseksi (Kuntaliitossopimus 2.2.2. Talous).”

”Henkilökunnan palkat harmonisoidaan työn vaativuuden arvioinnin pohjalta vuoden 2009 aikana (Kuntaliitossopimus 2.2.3. henkilöstö).

”Palvelujen järjestämisen lähtökohtana on nykyisten jo olemassa olevien tilojen tehokas hyödyntäminen. Merkittäviin investointihankkeisiin voidaan ryhtyä vasta sen jälkeen, kun laajentuneen kaupungin olemassa olevien tilojen käyttömahdollisuudet on selvitetty. Alastaron ja Mellilän kunnantalot otetaan aktiiviseen käyttöön sijoittamalla Alastarolle pääosin tekniset hallintopalvelut ja kehittämällä Mellilän nykyisestä kunnanvirastosta koko laajentuneen kaupungin aluetta palveleva kulttuurikeskus ja monitoimitila. Keskushallinnon toiminnot sijoitetaan nykyisen Loimaan kaupungintalolle. Sivistystoimi ja maataloustoimi sijoitetaan Hirvikoskelle entisen kunnantalon tiloihin. Sosiaalitoimen hallinto ja sosiaalityö sijoitetaan terveystakeskuksen vuodeosastolta vapautuviin tiloihin sen jälkeen, kun pääterveysaseman vuodeosastopaikkojen siirtyminen Loimaan aluesairaalan ja Kartanomäen saneerattuun päärakennukseen mahdollistaa tämän (Kuntaliitossopimus 2.2.3.).”

”Loimaalle, Alastarolle ja Mellilään perustetaan monipalvelupisteet, joista on saatavissa ajanvarausperiaatteella kunnallisia palveluita, neuvontaa sekä lomakkeita. Näitä ovat mm. rakennusvalvontaan, ympäristöasioihin ja maatalouteen liittyvät palvelut (Kuntaliitossopimus 2.2.5).

Kuntajakolain 9 §:n mukaisessa hallinnon- ja palvelujen järjestämissopimus sisältää suunnitelman siitä, miten kuntien palvelurakenteita sovitetaan yhteen taloudellisuuden, tehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseksi. Sekä Kuntaliitossopimus ja hallinnon- ja palvelujen järjestämissopimus löytyvät kaupungin kotisivuilta, kuten myös sopimus yhdistymisavustuksen kohdentamisesta eri käyttötarkoituksiin.

Loimaan kaupungin työllistävä vaikutus on erittäin merkittävä, vakinaista henkilökuntaa on yhdistymisvaiheessa noin 950 henkilöä ja sijaisten ja määräaikaisten kanssa määrä on noin 1.100 henkilöä. Loimaan kaupungin palveluksessa on ennestään 577 vakituista, kansanterveystyön kuntayhtymältä siirtyy kaupungin palvelukseen 199 henkilöä, Alastaron kunnan palveluksesta 110 henkilöä ja Mellilästä 53 henkilöä. Vuodenvaihteessa myös Loimaan Uimahalli Oy:n toiminta siirtyy Loimaan kaupungin hoidettavaksi ja uimahallin 7 työntekijää siirtyvät kaupungin palvelukseen.

1.3 KAUPUNGIN TOIMINNAN OHJAUS

Keskeisin asiakirja strategisessa johtamisessa on Loimaan linja 2009-2012. Johtamisen välineenä käytetään yhdistymissopimuksen huomioivaa sovellusta tasapainotetusta tuloskortista, jota hyödyntäen:

- suunnataan voimavarat olennaiseen
- asetetaan toimielimittäin vuositason tavoitteet
- määritellään tavoitteiden toteutumisen mittarit yhteisötasolla
- viedään kuntastrategia käytännön toimintaan
- määritellään toiminnan ja johtamisen eri näkökulmat kaupunkiorganisaation palvelutuotannon kehittämisessä. Näkökulmat ovat:
 - Asukasnäkökulma
 - Organisaatorakennan näkökulma
 - Henkilöstön näkökulma
 - Talousnäkökulma
 - Elinkeino- ja aluerakennan näkökulma.

Sarakkeeseen "päämäärä 2012" on kirjattu kunkin näkökulman osalta tavoitetila, joka tulisi saavuttaa kokonaisuutena kaikki kaupungin palvelusektorit huomioiden. Toiseen sarakkeeseen on merkitty "kriittiset menestystekijät", jotka ovat päämäärän saavuttamisen edellytyksinä. Myös nämä koskevat kaikkia palvelusektoreita.

"Strategisen kehittämisen painopisteet" –sarakkeessa määritellään keskeiset toiminnan kehittämistä koskevat painopisteet, jotta päämäärä 2012 voidaan saavuttaa. Painopisteisiin on merkitty palvelukeskukset, joiden vetovastuulla kukin strateginen linja on. Painopisteet ovat määritellystä vetovastuusta huolimatta poikkihallinnollisia.

Seuraavassa pystysarakkeessa on kirjattu yhdistymissopimuksessa määritellyt erityiset resurssit, jotka vastaavat kunkin strategisen painopisteen toteuttamiseen. Painopisteet on kuitenkin huomioitava palvelusektoreittain myös yhdistymissopimuksen "ulkopuoliossa" budjetoinnissa.

Yhteisötason mittareilla kuvataan tiivistetysti kaupungin kehitystä kokonaisuutena kunkin päämäärän osalta. Palvelukeskukset/toimielimet asettavat kuitenkin omat sektori- ja vuosikohtaiset mittarinsa omien osatavoitteidensa seuranta varten.

Toimielinten vuositavoitteet asetetaan talousarviossa kaupunkitason tasapainotettuun tulokorttiin perustuen.

Tulokortin laadinnassa on huomioitu kaudelle 2005 – 2008 kirjatut strategiset menestystekijät, joista keskeisimpiä olivat yrittäjyyden toimintaedellytysten tukeminen, hyvä paikka asua –brändi ja yhteistyö ("Me-henki"). Tulokortin sisältö perustuu myös seutukunnalla toteutetussa tulevaisuusklubissa tehtyyn työhön, jonka konkreettisia hankke-/toimintaideoita Loimaan kaupunki edistää valtuustokaudella 2009 – 2012 tulokorttiin sisällytetyllä tavalla.

LOIMAAN KAUPUNGIN TULOSKORTTI 2009 - 2012

Päämäärä 2012	Perustoiminnan kriittiset menestystekijät päämäärän saavuttamiseksi	Perustoimintaa täydentävät strategisen kehittämisen painopisteet (vetovastuullinen palvelukeskus)	Yhdistymissopimuksessa osoitettu resursointi 2009 – 11	Yhteisötason strategisen seurannan mittarit
1. ASUKASNÄKÖKULMA				
Vetovoimainen palvelutarjonta ja hyvä asiakas-tyytyväisyys kaikilla toimialoilla	Alueellisesti, määrällisesti ja laadullisesti riittävän palvelutarjonnan ylläpito ja siitä tiedottaminen	<ul style="list-style-type: none"> Viihtyisyyden edistäminen <ul style="list-style-type: none"> - työpaikkoja ja kaupallisia palveluja lisävällä elinkeinopolitiikalla (HalPk) - tukemalla aktiivista kuntalaisuutta (SivPk, SoTePk) - keskustaympäristön kehittämissuunnitelman toteutuksella (TekYmPk) Palvelujen vetovoiman ja näkyvyyden lisääminen (SivPk) 	<ul style="list-style-type: none"> Lasten toimintakeskus, Mellilä; 350 000 € Koulusaneeraukset, Alastaron yläaste, Virttaa; 350 000 € Päiväkodin laajennus (Alastaro) 700 000 € Kuntamarkkinointi; 150 000 € Kolmannen sektorin tukeminen, Alastaro ja Mellilä; 200 000 € 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakastytyväisyysmittauksissa arvosana ”hyvä” Luonnollista väestönkehitystä kompensoiva positiivinen muuttoliike; tavoite kokonaisväestön kasvusta 0,05 %/vuosi (muutos n. 17 230 → 17 265 (v. 2012))
2. ORGANISAATORAKENNEKULMA				
Tehokkaat ja sujuvat palvelutoiminnot	Toimiva poikkihallinnollinen sekä kaupungin ja sidosryhmien välinen yhteistyö.	<ul style="list-style-type: none"> Palvelurakenteiden, toimintojen ja ohjausjärjestelmien uudistaminen (SoTePk) Hallinnonalakokonaisuuksien yhtenäisyyden edistäminen (SivPk, TekYmPk) Moniammatillisen yhteistyön edistäminen (SivPk) Kaupungin ja elinkeinoelämän sekä seudullisen yhteistyön edistäminen (HalPk) 	<ul style="list-style-type: none"> Sosiaali- ja terveystoimen palvelurakenteiden, prosessien ja ohjausjärjestelmän uudistaminen; 500 000 € 	<ul style="list-style-type: none"> Arvio hallinnon sisäisten sekä hallinnon ja muiden palvelutuotantoon osallistuvien toimijoiden välisten rajapintojen vaikutuksista palveluprosessin laatuun Peruspalvelutuotannon yksikkökustannushinnat; tavoite sitoittua kuntaryhmävertailussa keskiarvon paremmalle puolelle
3. HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA				
Kilpailukykyinen, omaan palvelutuotantoon ja kaupungin kehittämistarpeeseen nähden oikein mitoitettu, osaava ja työssään viihtyvä henkilöstö	Vetovoimainen työnantajapolitiikka	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöstrategian 2012 mukaisen johtamis-, mentorointi-/perehdyttämisen, henkilöstösuunnittelu- ja palkitsemisjärjestelmien sekä tyhy-toiminnan toteutus (HalPk) 	<ul style="list-style-type: none"> Toimitilajärjestelyt ja palkkatason yhtenäistäminen; 300 000 € (HalPk) 	<ul style="list-style-type: none"> Pätevien hakijoiden määrä avoimiin tehtäviin Henkilöstön tyytyväisyysmittauksissa arvosana ”hyvä”
4. TALOUSNÄKÖKULMA				
Tasapainoinen ja kilpailukykyinen talous, joka	Korkeisiin palvelutuotannon kustannuksiin	<ul style="list-style-type: none"> Konserni- ja omaisuusrakenteen optimointi (HalPk). 	<ul style="list-style-type: none"> Konsernihallinnon johtamisresurssien vahvis- 	<ul style="list-style-type: none"> Toiminnan kannattavuus; tavoitteena positiivinen tulos

antaa mahdollisuuksia resursoida strategisten painopisteiden mukaisesti kehittämis- ja investointikohteisiin (myös yhdistymissopimuskauden jälkeen)	johtavien rakenteiden ja kysynnän tiedostaminen sekä ennaltaehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> • Terveiden edistäminen (SoTePk) • Lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen (SoTePk/SivPk) • Palvelujen tuotantotapojen vertailtavuutta parantavan kustannuslaskennan edistäminen mm. terveyskeskuksen hyvien käytäntöjen mukaisesti (HalPk) • Pitkän aikavälin taloussuunnittelun vahvistaminen noin kaksi valtuustokautta (6 – 8 v) kattavalla ydininvestointisuunnitelmalla 	taminen	ja vuosikate 125 % suhteessa poistoihin <ul style="list-style-type: none"> • Vakavaraisuus; omavaraisuusastetavoite 60 % • Lainamäärä; €/asukas maan keskitaso
---	---	---	---------	--

5. ELINKEINO- JA ALUERAKENNEÄKÖKULMA

Aluerakenteeltaan tasa-painoinen kunta, jonka infrastruktuuri tukee kasvun mahdollisuuksia sekä kunnallisteknistä ja ekologista tehokkuutta.	Suunnitelmallinen kunnallisen infrastruktuurin ja maankäytön kehittäminen.	<ul style="list-style-type: none"> • Asutuksen ohjaus erityisesti (kuntien 2008) keskustaajamiin ja Hirvikoskelle (TekYmPk) • Loimaan ja Hirvikosken taajamarakenteen tiivistys yhtenäiseksi palvelualueeksi (TekYmPk) • Loimaa – Alastaro (Loimijoki) sekä Loimaa – Mellilä (VT 9) –yhteysvälien hyödyntäminen kasvukäytävänä (HalPk) • Kylien omaehtoisen kehityksen tukeminen julkisella asiointiliikenteellä ja ylläpitämällä kunnallista infrastruktuuria (HalPk/TekYmPk) • Kärkiyritysten ohjaus 9-tien, Hirvikosken ja keskustaajamien alueille ja varautuminen kantatie 41:n hyödyntämiseen yritysten sijoittumisalueena (HalPk) • Virttaan ja Melliläjärven alueiden kehittäminen vapaa-ajan, liikunnan ja virkistykseen keskittymänä (SivPk) • Infrastruktuurin suurinvestoinnit (TekYmPk/VHL): <ul style="list-style-type: none"> - Niittukulman eritasoliittymä (pääosin valmis jo 2008) - Paloasema (n. 3,2 M€) - Jätevedenpuhdistamo (n. 9,3 M€) - Virttaa-Alastaro yhdysviemäri (1,7 M€). 	<ul style="list-style-type: none"> • Yleiskaavatyö; 150 000 € • Maanteiden (tai yksityisteiden) ongelmakohtien parantaminen; 600 000 € • Mellilän kevyen liikenteen väylä VT 9 - koulu • Kaava-alueiden liittäminen yhdysviemärin piiriin ja viemäroinnin rakentaminen Virttaan kaava-alueilla • Virttaan – Alastaron yhdysviemärihanke; 350 000 € • Loimaan – Alastaron yhdysviemärin suunnittelu • Haja-asutusalueiden kiinteistökohtaisen jätevesienkäsittelyn toteutuksen tuki; 1 400 000 € • Mellilänjärven kehittäminen 60 000 €. 	<ul style="list-style-type: none"> • Väestön sijoittumistiheysvertailu v. 2008 → 2012; tavoitteena kasvu keskustaajamissa • Kunnallisen viemäriverkon laajuus v. 2008 → 2012; suurinvestointikohteisiin perustuva viemäriverkon laajentuminen n. 31 kilometrillä (Virttaa-Alastaron ja Loimaa-Metsämaan yhdysviemärit, Virttaan kaava-alue) • Yritysten määrä ja sijoittuminen tavoitealueille v. 2008 → 2012; tavoitteena kärkiyritysten sijoittuminen 9-tien, Hirvikosken ja keskustaajamien alueille • Alueiden kaavoitus ja tonttimäärän kehitys; kaavoitettuja alueita 20 ha/vuosi, asuintonttien lisäys 20 kpl/vuosi.
--	--	--	---	---

HUOMIOITA

- Vuodelle 2009 kohdistuu lisäksi yhdistymissopimuksen 2005 – 2009 perusteella strategista resursointia 588 000 €, josta keskeisimmät varaukset:
 - Kylätoiminta; n. 163 000 €
 - Yksityis- ja paikallisteiden kunnostus; 240 000 €
 - Haja-asutusalueiden jätevesien käsittely n. 89 000 €

1.4 KESKEISIMMÄT HAASTEET TALOUSARVIOVUODELLE

Organisaation toimivuus

Toiminnallisesti merkittävin tavoite on taata organisaation toimivuus. Henkilöstömenojen osuus kaupungin menorakenteesta on huomattava, kaupungin vuotuiset verotulot ovat n. 1 milj.euroa pienemmät kuin vuotuiset henkilöstömenot. Henkilöstökustannusten ja työn tuottavuuden hallinta onkin yksi keskeisimpiä haasteita tulevaisuudessa. Toimintayksiköiden yhdistymisestä saatavat synergiahyödyt tulisi pystyä realisoimaan mahdollisimman nopeasti. Henkilökunnan poistuma eläkkeelle on vuosittain noin 2 – 3 % henkilöstön kokonaismäärästä ja tämä ” luonnollinen poistuma” tulisi mahdollisimman tehokkaasti hyödyntää henkilöstömitoituksessa.

Toimitilat ja kiinteistöt

Loimaan kaupungin palvelut sijoittuvat useisiin pieniin yksiköihin. Hajasijoittelusta aiheutuu tehostomuutta ja ylimääräisiä kustannuksia. Toimitilojen määrän vähentäminen edellyttää, että olisi käytettävissä riittävän suuria kiinteistöjä joihin toimintoja voitaisiin keskittää. Toimitilojen tehokkaaseen käyttöön ja toimitilojen määrän supistamiseen tulee kuitenkin jatkuvasti kiinnittää erityistä huomiota.

Omaisuuksien hoidon lähtökohtana tulee olla omaisuuden arvon säilyttäminen omaisuuden kunnosta huolehtimalla. Käytöstä poistetut kiinteistöt tulisi pyrkiä joko myymään tai taloudellisen käyttöajan päätyttyä purkamaan.

Investoinnit

Kaupungin ja vesihuoltolaitoksen tulevien vuosien investointiohjelma on hyvin raskas, kaupungin ja kaupungin omistuksessa olevien tytäryhtiöiden kiinteistöjen ikärakenteesta johtuen konsernin kiinteistöjen korjausvelan määrä pysyy jatkossakin noususuhteisena . Huomiota tulee kiinnittää siihen tehdäänkö uusinvestointeja vai korjausinvestointeja, sekä siihen miten toteutettava investointi vaikuttaa kaupungin käyttötalousmenoihin.

Investointien osalta tulisi huomioida myös Kuntalain muutos(578/2006), jossa tilinpäätöstä koskevaan pykälään on lisätty säännös oikeiden ja riittävien tietojen antamisesta (68.3 §). Säännöksen mukaan kunnan on esitettävä tarpeelliset lisätiedot liitetiedoissa silloin, kun tuloslaskelma ja tase eivät yksin anna riittävää tietoa kunnan toiminnan tuloksen tai taloudellisen aseman arvioimiseksi. Säännöksen erityisenä tarkoituksena on velvoittaa kuntaa antamaan selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja keskimääräisten poistonalaisten investointien määrästä silloin, kun määrät poikkeavat olennaisesti toisistaan. Olennaisena poikkeamana voidaan pitää 10 %:n tai sitä suurempaa erotusta. Tieto on tärkeä arvioitaessa kunnan kykyä selviytyä tulevaisuudessa mm. velanhoitokuluistaan.

Velkaantuminen

Hallitsematon velkaantuminen on riski, joka aiheutuu joko suoraan tai välillisesti siitä, miten edellä mainitut asiat on pystytty ratkaisemaan. Loimaan kaupungissa menojen kasvattamiseen kohdistuu hyvin paljon paineita eri tahoilta, tulo-rahoitusta ei vaan ole riittävästi käytettävissä ja palvelut on mitoitettava talouden reunaehtojen mukaisiksi, keskeinen toimielin reunaehtojen asettamisessa on kaupunginhallitus, joka seuraa ja valvoo taloutta. Toimintaperiaatteena on, että jos tuloja kertyy yli arvion tai menoja säästyä, vähennetään välittömästi ulkoista lainanottoa.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa, että kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonnan toimivuus myös muuttuneessa tilanteessa on hyvin tärkeä yksityiskohta kaupungin menestyksen kannalta.

Kaupungin sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.2.2005. Loimaan kaupungin kuntalain mukaisia tilivelvollisia ovat kaikki toimielinten – paitsi valtuuston- jäsenet sekä kaupunginhallituksen nimeämät johtavat viranhaltijat. Kukin esittelijä on tilivelvollinen esittelynsä ja asianomaisen toimielimen tehtäviin kuuluvista asioista. Talousarviossa määrärahaaja on vastattava organisaatorakennetta niin, että jokaiselle määrärahalle voidaan määrätä siitä vastaava tilivelvollinen. Tilivelvollinen on vastuussa yksikkönsä toiminnasta ja taloudesta.

Tilivelvollisten lisäksi jokainen esimiesasemassa eri vastuualueilla oleva viranhaltija ja työntekijä on vastuussa riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä vastuualueellaan.

Sisäisen tarkastuksen suorittamisesta ja sen laajuudesta päättää tarvittaessa kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaa sisäisen tarkastuksen suunnittelusta ja täytäntöönpanosta kaupunginhallituksen antamien yleisohjeiden mukaisesti.

1.5 TALOUSARVION JA SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUSTASOT

Talousarviorakenne on laadittu siten, että organisaatorakenne ja osasto- ja kustannuspaikkakartta vastaavat toisiaan. Valtuuston nähden sitovia ovat seuraavat tasot:

Hallintopalvelukeskus:

- Keskusvaalilautakunta
- Tarkastuslautakunta
- Valtuusto
- Kaupunginhallitus

Sosiaali- ja terveystalokeskus:

Perusturvalautakunta:

- Sosiaali- ja terveystoimen hallinto
- Perhepalvelut
- Aikuissosiaalityö
- Terveys- ja hoivapalvelut
- Työterveyshuolto TYÖKYMPPI
 - Työkymppin johtokunta

Sivistyspalvelukeskus:

- Koulutuslautakunta
- Vapaa-aikalautakunta

Tekninen- ja ympäristöpalvelukeskus

- Tekninen lautakunta
- Ympäristölautakunta

Sekä seuraavat pääluokat:

- Liikelaitos vesilaitos
Valtuusto asettaa liikelaitokselle tulostavoitteen, sekä pääoman tuottotavoitteen, joka sisältyy kaupungin tuloslaskelmaan. Lisäksi liikelaitosta sitoo investointien ko-

konaismäärä sekä rahoituslaskelman muut erät paitsi liikevaihto. Valtuusto voi asettaa liikelaitokselle sitovia tavoitteita.

- Investoinnit (hankkeittain ja hankeryhmittäin)
- Tuloslaskelma
 - o verotulot
 - o valtionosuudet
 - o rahoitustuotot ja -kulut
 - o satunnaiset tuotot ja -kulut
- Rahoituslaskelma
 - o antolainasaamisten lisäys
 - o antolainasaamisten vähennys
 - o pitkäaikaisten lainojen lisäys
 - o pitkäaikaisten lainojen vähennys
 - o lyhytaikaisten lainojen muutokset

Pääsääntöisesti Loimaan kaupungin määrärahat ovat bruttositovia, eli bruttositovalla yksiköllä sitova erä on menojen yhteissumma ja tulojen yhteissumma. Poikkeuksena säännöstä on työterveyshuolto työkymppi, jota sitoo menojen ja tulojen erotus. Ulkoiset ja sisäiset erät huomioiden pyritään nollatulokseen ja ulkoisten erien erotuksena näkyy Loimaan kaupungin työterveyspalvelujen käyttö

Valtuuston hyväksyttäväksi esitettävät tavoitteet ovat Loimaan Linjan kaupunkitason tulokorttiin sidonnaisia ja ohjaavat kaupungin toimintaa valtuuston haluamaan suuntaan. Vastuualueiden esimiehet vastaavat valtuustolle esitettävien tavoitteiden asettamisesta ja sisällöstä.

Investointeihin on varattu määrärahat (alv 0%) hankekohtaisina tai hankeryhmäkohtaisina investoinnin kokonaiskustannusarvion (alv 0%) mukaan seuraavasti:

	Hankekohtainen	Hankeryhmittäinen
Aineettomat hyödykkeet	yli 16.000 euroa	alle 16.000 euroa
Maa- ja vesialueet	yli 160.000 euroa	alle 160.000 euroa
Asuinrakennukset	yli 160.000 euroa	alle 160.000 euroa
Muut rakennukset	yli 160.000 euroa	alle 160.000 euroa
Julkinen käyttöomaisuus	yli 160.000 euroa	alle 160.000 euroa
Kuljetusvälineet	yli 16.000 euroa	alle 16.000 euroa
Muut koneet ja kalusto	yli 16.000 euroa	alle 16.000 euroa
Muut aineelliset hyödykkeet	yli 16.000 euroa	alle 16.000 euroa
Käyttöomaisuusarvopaperit	yli 16.000 euroa	alle 16.000 euroa

Hankekohtainen (=nimikkeittäinen) määräraha on suoraan toteuttajaa sitova ja määrärahamuutos on aina vietävä valtuuston hyväksyttäväksi. Teknisellä lautakunnalla on oikeus työn järjevän suorittamisen vuoksi aloittaa investointikohteen määrärahan mahdollisesti ylittävä toiminta investoinnin kokonaisuäärärahaa ylittämättä. Määrärahamuutos tuodaan valtuuston hyväksyttäväksi heti kun se on mahdollista.

Hankeryhmittäinen määräraha taas sitoo valtuustoon nähden ryhmätasolla, toteuttaja voi omaa toimintayksikköään sitovien säännöksiensä puitteissa tehdä muutoksia hankeryhmän sisällä, kunhan ko. hankeryhmän yhteenlaskettu kokonaisuääräraha ei ylitä.

1.6 TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Kaupungin tulojen riittävyyttä käyttötalousmenoihin voidaan arvioida tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Loimaan kaupunki ja Loimaan kaupungin vesihuoltolaitos(ulk)

TULOSLASKELMA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	Muutos% 08/09
Toimintatuotot	9 168 838	8 940 900	18 879 900	111
Myyntituotot	2 756 094	3 083 300	6 588 600	114
Maksutuotot	2 653 507	3 025 400	5 780 000	91
Tuet ja avustukset	1 888 841	1 312 400	3 223 700	146
Muut toimintatuotot	1 870 397	1 519 800	3 287 600	116
Valmistus omaan käyttöön	97 032	0	0	
Toimintakulut	-60 785 529	-66 081 000	-96 630 600	46
Henkilöstökulut	-25 136 400	-26 952 900	-47 743 200	77
Palvelujen ostot	-28 259 423	-31 188 800	-36 516 800	17
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 729 768	-3 898 200	-6 888 600	77
Avustukset	-3 324 168	-3 606 700	-4 836 800	34
Muut toimintakulut	-335 769	-434 400	-645 200	49
Toimintakate	-51 519 660	-57 140 100	-77 750 700	36
Verotulot	33 764 170	35 701 000	46 548 000	30
Valtionosuudet	21 253 081	24 354 000	36 151 000	48
Rahoitustuotot ja -kulut	-456 803	-1 038 400	-1 279 700	23
Korkotuotot	78 928	162 000	233 000	44
Muut rahoitustuotot	409 139	259 600	401 900	55
Korkokulut	-944 129	-1 410 000	-1 900 000	35
Muut rahoituskulut	-742	-50 000	-14 600	-71
Vuosikate	3 040 788	1 876 500	3 668 600	96
Poistot ja arvonalentumiset	-2 003 118	-1 827 200	-3 611 300	98
Tilikauden tulos	1 037 671	49 300	57 300	16
Poistoeron lis. -/vähennys +	7 901	7 900	7 900	0
TILIK.YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 045 572	57 200	65 200	14
Tulokseen vaikuttavat merkittävät erät:				
Yhdistymisavustus	1 206 458	804 300	2 304 000	186
Vesihuoltolaitoksen tulos	450 775	570 600	436 100	-24
Tulos ilman vesih.laitosta	594 797	-513 400	-370 900	-28
Tulos ilman yhd.avustusta	-168 787	-755 000	-2 246 700	198

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	Muutos%08 /09
Asukasluku	13065	13042	17165	31,61
Vuosikate /poistot %	151,80	102,70	101,59	-1
Vuosikate,euroa/as	232,74	143,88	213,73	49
Toimintatuotot/toimintakulut%	15,06	13,53	19,54	44

Vuoden 2007 ja 2008 sisältävät vain vanhan Loimaan kaupungin luvut.
Yhdistymisavustus on kohdassa tuet ja avustukset.

Tunnusluku "vuosikate/poistot %" kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden käyttöomaisuuden kulumista vastaavien investointien rahoittamiseen. Vuosikate on selkein ja vertailukelpoinen luku, jonka on ehdottomasti pysyttävä positiivisena ja tulevaisuudessa katettava poistot, tällöin tulo-rahoitus mahdollistaisi poistotason suuruutta vastaavat vuotuiset korjausinvestoinnit ilman lisälainoitustarvetta.

Verotulot

Taloussarvio on valmisteltu käyttämällä seuraavia valtuuston vahvistamia veroprosentteja:

- tulovero 19,5 %
- yleinen kiinteistövero 0,70 %
- vakituisen asunnon kiinteistövero 0,30 %
- muu kuin vak.as. kiint.vero 0,80 %
- voimalaitosten kiint.vero 1,20 %

Yhteisöveron jako-osuuden on oletettu säilyvän nykyisenä eli 0,0017141 %:ssa, vuotuisesti kasvuksi on arvioitu -3,1 – 4,2 %, arviointipohjassa on huomioitu mahdollisen laman vaikutukset.

TILIVUOSI	2006	2007	2008**	2009**	2010**	2011**
Verolaji						
Kunnallisvero	36 823	38 552	40 444	41 651	42 650	44 838
<i>Muutos %</i>	<i>9,1</i>	<i>4,7</i>	<i>4,9</i>	<i>3,0</i>	<i>2,4</i>	<i>5,1</i>
Yhteisövero	2 249	2 700	2 821	2 734	2 828	2 948
<i>Muutos %</i>	<i>10,8</i>	<i>20,0</i>	<i>4,5</i>	<i>-3,1</i>	<i>3,4</i>	<i>4,2</i>
Kiinteistövero	1 928	2 025	2 134	2 163	2 163	2 163
<i>Muutos %</i>	<i>16,3</i>	<i>5,1</i>	<i>5,4</i>	<i>1,3</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
VEROTULO KIRJATTAVA	41 000	43 277	45 399	46 548	47 640	49 949
<i>Muutos %</i>	<i>9,5</i>	<i>5,6</i>	<i>4,9</i>	<i>2,5</i>	<i>2,3</i>	<i>4,8</i>

Yhden prosenttiyksikön korotus Loimaalla merkitsee vastaisuudessa n. 2 milj.euron kunnallisveron lisäystä. Koko suunnitelmakausi on arvioitu samalla verorasituksella, ennusmerkit ovat kuitenkin sen suuntaiset että tälläkin valtuustokaudella verotuksen tasoa joudutaan säätämään.

Valtionosuudet

Vuoden 2006 valtionosuus uudistukset siirtymätasaus päättyi vuonna 2008, joten vuoden 2009 valtionosuudet ovat uudistuksen mukaiset. Verotulotasaus määräytyy vuoden 2007 verotuksen tietojen mukaisesti, tasaus kohdennetaan valtionosuuksiin siten, että 6% kohdistetaan yleiseen valtionosuuteen, 57 % sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuteen ja 37 % opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen. Valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus on valmisteilla.

Yleisen valtionosuuden määrästä vähennetään voimassaoleva valtionosuusleikkaus 10,75 €/asukas. Vuoden 2009 alusta valtiollistettavien tehtävien kuluttajaneuvonnan, holhoustoimen ja edunvalvonnan rahoitusvaikutus on vähennetty yleisestä valtionosuudesta.

VALTIONOSUUDET 2008 (1000 €)

	valtionosuus	verotulotasaus	Yhteensä	KUNTA
Sisäasiainministeriö	-23	102		79 Alastaro
	19	39		58 Mellilä
	30	231		261 Loimaa
	26	372		398 YHTEENSÄ
Sosiaali- ja terveys- ministeriö	4 538	972		5 510 Alastaro
	1 571	368		1 939 Mellilä
	18 023	2 196		20 219 Loimaa
	24 132	3 536		27 668 YHTEENSÄ
Opetusministeriö	512	631		1 143 Alastaro
	-197	239		42 Mellilä
	2 322	1 426		3 748 Loimaa
	2 637	2 296		4 933 YHTEENSÄ
KAIKKI YHTEENSÄ	26 795	6 204		32 999 YHTEENSÄ

VALTIONOSUUDET 2009 (1000 €) ENNAKKOPÄÄTÖKSET

Sisäasiainministeriö	299	419	718
Sosiaali- ja terveystoimi	26 047	3 968	30 015
Opetusministeriö	2 841	2 577	5 418
	29 187	6 964	36 151 YHTEENSÄ

1.7 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman kautta. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta ja rahoituksen eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutoksen rahavirta. Näiden kahden nettomäärän erotus on sama kuin kaupungin kassavarojen muutos tilikaudella.

Investointien tulorahoitus, %-tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella eli ns. käyttötalouden ylijäämällä, tunnusluvussa eivät ole mukana käyttöomaisuuden myynnistä kertyneet myyntivoitot, joiden kokonaismäärä saattaa vuosittain huomattavastikin vaihdella.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos lainanhoitokatteen arvo on yksi tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle yksi, kuten Loimaan kaupungissa joudutaan vieraan pääoman hoitamiseen ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Lainanhoitokate on hyvä kun arvo on 2 tai suurempi ja tyydyttävä kun tunnusluvun arvo on 1-2. ja heikko, kun tunnusluvun arvo on alle yksi.

Pääomamenojen tulorahoitus % on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennyksen yhteismäärästä. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan tässä yhteydessä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

LOIMAAN KAUPUNKI JA LOIMAA KAUPUNGIN VESIHUOLTOLAITOS

	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	Muutos %08/09
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Toiminnan rahavirta	2 545 899	1 656 500	2 438 600	47
Vuosikate	3 040 788	1 876 500	3 668 600	96
Satunnaiset erät	0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-494 890	-220 000	-1 230 000	459
Investointien rahavirta	-1 680 189	-7 440 600	-7 280 000	-2
Investointimenot	-3 240 874	-9 147 600	-10 142 000	11
investointimenoihin	682 749	1 267 000	1 157 000	-9
luovutustulot	877 936	440 000	1 705 000	288
Toiminnan ja investointien rahavirta	865 709	-5 784 100	-4 841 400	-16
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset	53 370	-142 000	-100 000	-30
Antolainasaamisten lisäykset	-20 000	-192 000	-150 000	-22
vähennykset	73 370	50 000	50 000	0
Lainakannan muutokset	-640 160	6 411 100	4 941 400	-23
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000	8 452 400	9 441 400	12
vähennys	-3 140 160	-3 355 300	-4 500 000	34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000	1 314 000	0	-100
Oman pääoman muutokset	-1 880 511	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 757 045	0	0	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	5 660	0	0	
Vaihto-omaisuuden muutos	-40 612	0	0	
Saamisten muutos	-801 365	0	0	
Korottomien velkojen muutos	2 593 362	0	0	
Rahoituksen rahavirta	-710 256	6 269 100	4 841 400	-23
RAHAVAROJEN MUUTOS	155 453	485 000	0	-100

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	Muutos %08/09
Investointien tulorahoitus, %	99,52	21,02	27,14	29
Lainamäärä, €	24 777 715	31 188 815	43 941 400	41
Lainamäärä, €/asukas	1 896	1 942	2 560	32
Lainanhoitokate	0,95	0,24	0,67	179
Pääomamenojen tulorahoitus,%	64	17	31	80
Asukasmäärä	13065	13042	17165	32

Lainamäärä on edelleen kasvussa, yhdistyvien yksiköiden tilinpäätösten 2007 mukainen vieraan pääoman määrä on 29,6 milj. euroa ja vuoden 2008 nettolisäys noin 8 milj. euroa. Eli aloittavan kunnan velkamäärä on noin 39 milj. euroa.

1.8 KOKONAISTULOT JA MENOT

Kokonaismenojen ja tulojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset erät.

LOIMAAN KAUPUNGIN KOKONAISMENOT JA TULOT 2009 (KAU+ VESI)

TULOT	euroa	%	MENOT	euroa	%
Varsinainen toiminta	100 983 800	89	Varsinainen toiminta	98 545 200	87
Toimintatuotot	18 879 900	17	Toimintakulut	96 630 600	85
Verotulot	46 548 000	41	- valmistus omaan käyttöön	0	0
Valtionosuudet	36 151 000	32	Korkokulut	1 900 000	2
Korkotuotot	233 000	0	Muut rahoituskulut	14 600	0
Muut rahoitustuotot	401 900	0	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 230 000	-1			0
Investoinnit	2 862 000	3	Investoinnit	10 142 000	9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 157 000	1	Käyttöomaisuusinvestoinnit	10 142 000	9
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 705 000	2			0
Rahoitustoiminta	9 491 400	8	Rahoitustoiminta	4 650 000	4
Antolainasaamisten vähennykset	50 000	0	Antolainasaamisten lisäykset	150 000	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 441 400	8	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 500 000	4
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0	Lyhytaikaisten lainojen väh.	0	0
Oman pääoman lisäykset	0	0	Oman pääoman vähennykset	0	0
KOKONAISTULOT	113 337 200	100	KOKONAISMENOT	113 337 200	100

1.9 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Kaupunkikonsernilla tarkoitetaan kaupungin ja yhden tai useamman muun yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kaupungilla on yksin tai yhdessä muiden kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Loimaan kaupungin vesihuoltolaitos kuuluu kaupungin sisäiseen konserniin ja yhdistellään suoraan kaupungin viralliseen tilinpäätökseen. Ulkoiseen konsernitaseeseen yhdistellään ne tytäryhteisöt, joissa kaupungilla määräysvalta (yli 50%) ja kaupungin palveluja tuottavat kuntayhtymät omistusosuuksien suhteessa.

Tytäryhteisöt:

As Oy Kolkkalantie 5	100 %
As Oy Loimaan kunnan Kitkonniitty	100 %
As Oy Loimikitko	100 %
Hulmin Huolto Oy	100 %
Kiinteistö Oy Kurittula	100 %
Kiinteistö Oy Loimaan Opiskelija asunnot	93 %
Kiinteistö Oy Loimaan Vatrola	70 %
Kiinteistö Oy Loimaan Vuokra-asunnot	100 %
Kiinteistö Oy Telkantie 1	100 %

Omistusosuus %

Kiinteistö Oy Martinhaka	70 %
Kiinteistö Oy Tuulensuu	100 %
Loimaan Kaukolämpö Oy	51 %
Loimaan Uimahalli Oy 31.12.2008 asti	60 %
Loimaan Yrityskiinteistö Oy 31.12.2008 asti	100 %
Kiinteistö Oy Alastaro 1.1.2009 alkaen	80 %
Alastaron Aluelämpö Oy 1.1.2009 alkaen	60 %

Omistusosuuksien suhteessa kaupungin konsernitilinpäätökseen yhdistellään seuraavat kuntayhtymät: Loimaan koulutuskuntayhtymä, Varsinais-Suomen Erityishuoltopiirin ky, Varsinais-Suomen Sairaanhoidtopiirin ky ja Varsinais-Suomen Liitto.

Täydellinen konsernitilinpäätös, joka sisältää konsernitaseen, tuloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitetiedot on laadittava ensimmäisen kerran tilikaudelta 2008. Konserniohje, jonka tarkoituksena on parantaa kaupungin omistuksessa olevien yhtiöiden ja liikelaitosten kannattavuutta ja kilpailukykyä, niiden välistä tiedonkulkua ja omistajaohjausta, karsia toimintojen päällekkäisyyttä ja lisätä toimintojen tehokkuutta sekä riskienhallintaa ja näin edistää konsernin kokonaisuutta on hyväksytty kaupunginhallituksessa 19.6.2006.

Vuoden 2007 tilinpäätöksen mukainen konsernin omavaraisuusaste oli 39,14 % eli heikempi kuin emon (49 %), 50 %:n tai alempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Konsernikokonaisuus on iso kokonaisuus, johon tulevilla valtuustokaudella tulee kiinnittää erityistä huomiota.

1.10 TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Kuntalain taloutta ja tarkastusta koskevia säännöksiä on muutettu 1.8.2006 voimaan tulleessa kuntalain muutoksessa (578/2006). Taloutta koskevat säännösmuutokset sisältyvät kuntalain 65, 68, 69 ja 70 (kumottu) pykälisiin ja tarkastusta koskeva säännösmuutos 71 pykälään.

Säännösmuutoksilla on pyritty lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosäätelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on määrältään merkittävä.

Muutosta aikaisempaan säätelyyn on ehdoton tasapainovaatimus taloussuunnittelussa alijäämätilanteessa; taloudeltaan alijäämäisen kunnan tulee katkaista alijäämän lissääntyminen enintään neljässä vuodessa laatimalla tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma. Jos taseen kattamatonta alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, kunnan on laadittava erikseen yksilöity toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi.

Voimaan tulleiden säännösten (65.3 §) mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Taloussuunnitelman neljän vuoden tasapainovaatimus sitoo nimenomaan kuntaa, jonka taseeseen ei kerry ylijäämäeriä. Toisin sanoen kunnan, jonka talousarviovuoden taseen arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi tai jonka kuluvan vuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää, on laadittava tasapainossa oleva taloussuunnitelma.

Kunta, jonka kuluvan vuoden tasearvio on ylijäämäinen, voi sen sijaan tehdä alijäämäisen taloussuunnitelman. Ylijäämäinen kunta voi laatia taloussuunnitelman myös

neljää vuotta pidemmäksi, jos sen taseeseen ei muodostu kattamatonta alijäämää. Pidentetyn taloussuunnitelman neljän ensimmäisen vuoden tilikauden tuloksen summa ei kuitenkaan voi olla määrältään negatiivinen enempää kuin määrän, minkä kattamiseen kuluvan vuoden tasearvion mukaiset ylijäämäerät riittävät.

Alijäämät TP 2007	-924 937
Alijäämät TA 2008	-839 700
TA 2009	57 300
TS 2010	842 100
TS 2011	3 846 500
	<u>2 981 263</u>

Taloussuunnitelmaan kuuluvien vuosien tilikauden tuloksella tarkoitetaan tulosta ennen tilinpäätössiirtoja eli ennen varaus-, poistoero- ja rahastosiirtoja. Alijäämätaulukossa on huomioitu yhdistyvien yksiköiden alijäämätilanteet ja Loimaa kaupungin vesihuolto-liikelaitoksen vaikutus.

Suunnitelmakaudella ei arvioida kertyvän kattamatonta alijäämää, suunnitelman onnistumisen edellytyksenä on, että kaupunki pystyy olennaisesti pienentämään kulurakenteitaan ja tämä vuoksi on erittäin tärkeää, että kaupungin talouden tasapainottamisohjelma päivitetään uuden Loimaan tilanteen mukaiseksi.

KÄYTTÖTALOUSOSA

2. HALLINTOPALVELUKESKUS

Hallintopalvelukeskuksen talousarvio yhteensä:

HALLINTOPALVELUKESKUS	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	285 405	283 100	233 500	217 100	242 400
Sisäiset tuotot	947 263	980 700	1 618 400	1 682 500	1 722 300
Tuotot yhteensä	1 232 668	1 263 800	1 851 900	1 899 600	1 964 700
Toimintakulut	-3 966 595	-4 261 200	-4 992 100	-4 998 200	-5 018 400
Sisäiset kulut	-135 613	-132 100	-465 600	-465 600	-465 600
Kulut yhteensä	-4 102 208	-4 393 300	-5 457 700	-5 463 800	-5 484 000
TOIMINTAKATE	-2 869 540	-3 129 500	-3 605 800	-3 564 200	-3 519 300
Poistot ja arvonalentumiset	-101 155	-84 600	-241 600	-253 800	-266 500
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-2 970 695	-3 214 100	-3 847 400	-3 818 000	-3 785 800

2.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Tehtävä: Keskusvaalilautakunta huolehtii kunnallisten ja valtiollisten vaalien järjestämisestä kaupungin alueella. Vuonna 2009 järjestetään europarlamenttivaalit, vuonna 2011 eduskuntavaalit ja vuonna 2012 presidentinvaalit.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	18 790	0	20 600	0	21 000
Sisäiset tuotot	0				
Tuotot yhteensä	18 790	0	20 600	0	21 000
Toimintakulut	-12 171	-19 400	-20 600	0	-20 000
Sisäiset kulut	-927		-400	0	-400
Kulut yhteensä	-13 098	-19 400	-21 000	0	-20 400
TOIMINTAKATE	5 692	-19 400	-400	0	600
Poistot ja arvonalentumiset					
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	5 692	-19 400	-400	0	600

2.2. TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toimielin: Tarkastuslautakunta

2.2.1 Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät tarkastusta koskevat asiat, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet ja arvioi kaupungin hallinnon ja taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy, että, että toimikaudeksi 2005 - 2008 valitut Loimaan kaupungin, Melilän kunnan, Alastaron kunnan ja Loimaan seudun kansanterveystyön kuntayhtymän tarkastuslautakunnat valmistelevat tilikautta 2008 koskevat arviointikertomukset, tili- ja vastuuvapauden myöntämiset aiemmin noudatetun käytännön mukaan. Lopullisen esityksen tekee

kaupunginvaltuustolle toimikaudeksi 2009 - 2012 valittava Loimaan kaupungin tarkastuslautakunta.

2.2.2 Kaupunkitason tuloskorttiin perustuvat kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

- Omaehtoinen sisäinen valvonta ja ulkoinen valvonta:
 - Tavoitteena on selvittää, suoritetaanko organisaation kaikilla tasoilla omaehtoista arviointia, joka tiivistetään talousarvion pohjalta tehtyyn toimintakertomukseen.
 - Tavoitteena on selvittää, onko kaupunkia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuleeko kaupungin tilintarkastus asianmukaisesti hoidetuksi.

2.2.3 Tarkastuslautakunnan talousarvio yhteensä

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot					
Tuotot yhteensä	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-20 526	-23 600	-35 200	-29 700	-29 700
Sisäiset kulut			-600	-600	-600
Kulut yhteensä	-20 526	-23 600	-35 800	-30 300	-30 300
TOIMINTAKATE	-20 526	-23 600	-35 800	-30 300	-30 300
Poistot ja arvonalentumiset					
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-20 526	-23 600	-35 800	-30 300	-30 300

2.3. VALTUUSTO

Toimielin: Kaupunginvaltuusto

2.3.1 Toiminnan kuvaus

Valtuusto vastaa kaupungin strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

2.3.2 Toimielimen perustiedot:

Kaupunginvaltuustossa on 43 jäsentä, joista 16 edustaa Suomen Keskustaa, 13 Kansallista Kokoomusta, 8 Vasemmistoliittoa, 3 Suomen Sosiaalidemokraattista puoluetta, 2 Perussuomalaisia ja 1 Vihreää Liittoa.

2.3.3 Valtuuston talousarvio yhteensä

KAUPUNGINVALTUUSTO	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot					
Tuotot yhteensä	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-33 181	-41 800	-46 600	-46 000	-46 000
Sisäiset kulut	-16 463	-14 600	-19 600	-19 600	-19 600
Kulut yhteensä	-49 644	-56 400	-66 200	-65 600	-65 600
TOIMINTAKATE	-49 644	-56 400	-66 200	-65 600	-65 600
Poistot ja arvonalentumiset	-9 584	-9 600	-9 600	-10 100	-10 600
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-59 228	-66 000	-75 800	-75 700	-76 200

2.4. KAUPUNGINHALLITUS

Toimielin: Kaupunginhallitus

Tehtävä: Keskushallinto

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

2.4.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää konsernijohdon ja kehittämisen, seutukunnallisen yhteistoiminnan, yleis- ja maaseutuhallinnon, konsernitalouden ja IT-palveluiden sekä henkilöstöhallinnon tehtäväkokonaisuudet. Myös palvelujen osto Varsinais-Suomen Pelastuslaitokselta sisältyy kaupunginhallituksen toimialaan.

Kaupunginhallituksen alaisuuteen perustetaan kaavatoimikunta.

2.4.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
Henkilöstö	Kaupunginjohtaja			1
	Kehittämisojohtaja			1
	Hallintojohtaja			1
	Hallintosihteeri			1
	Henkilöstöjohtaja			1
	Henkilöstösihteeri			1
	Talusojohtaja			1
	Taloussihteeri			1
	Maaseutuasiainmies			1
	Maaseutusihiteerit, 2			1-2*
	Arkistosihteeri			1
	Laskentasihteerit, 4			3-4*
	Palkkasihteerit, 7			7
	Palvelusihteerit, 8			8*
	It-päällikkö			1
	It-asiiantuntijat, 3			3
	Työsuojelupäällikkö, 0,5			0,5
Toimitilat	Kaupungintalon neuvontapiste, 2. - 4. kerrokset, Hirvikosken kunnantalon 4 työhuonetta			

*) Maaseututoimiston henkilöstöratakaisut osin avoimet, palvelusihteerin paikan sisäinen täyttö vähentäisi laskentasihteerien määrää yhdellä. (Maaseutusihiteerin ja palvelusihteerin eläköityminen 1.4.2009 alkaen.)

2.4.3 Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

- Yleis-, maaseutu-, talous-, tietohallinto- ja henkilöstöhallinnon toimintaprosessien kehittäminen ja vakiinnuttaminen uusiutuvan organisaation tarpeisiin
 - Lähtökohtana uusiutuva organisaatio ja vertailu l. benchmarking muihin kuntiin
- 2008 alkavan asuinpaikkamarkkinointikampanjan ja kotisivujen uudistamisen jatkaminen
- Asukasvuorovaikutuksen edistäminen kylien neuvottelukunnan toimintamallilla
- Organisaatiomuutosprosessin tukeminen mentorointikoulutuksella ja muutosprosessin seurantatutkimuksella
- Loimaan portin kehittäminen kaupallisten vetovoimapalvelujen alueena
- Työn vaativuuden arviointi, henkilöstön osaamiskartoituksen toteutus ja palkkausjärjestelmän kehittäminen
- Loimaan kaupungin talouden tasapainottamisohjelman päivittäminen ja talouden tasapainottamistyön strateginen johtaminen
- Kuntalain 13 §:n mukaiset tavoitteet kuntakonsernin tytäryhteisöille:
 - Hulmin Huolto Oy:lle keskitetään Loimaan kaupungin sekä suorassa omistuksessa, että välillisessä omistuksessa olevien asuntotojen vuokraus, tämä tavoite edellyttää Hulmin Huollon toimintaresurssien lisäämistä. Tavoitteena on keskittää Loimaan kaupungin vuokra-asuntokantaa hallinnollisesti nykyistä suurempiin yksiköihin.

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Kansalaisvaikuttamiskanavien kehittäminen	Kylien neuvottelukunnan toiminnan käynnistyminen ohjatusti			s	Toteutuu
Elinkeinojen edistäminen	Loimaan portin alueen tonttimyynti				6,6 ha, 16 €/m ²
Kasvun mahdollisuuksien edistäminen	Kaavoitusala ja uusien tonttien määrä			s	20 ha, 20 asuintonttia

2.4.4 Kaupunginhallituksen talousarvio yhteensä

KAUPUNGINHALLITUS	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	266 615	283 100	212 900	217 100	221 400
Sisäiset tuotot	947 263	980 700	1 618 400	1 682 500	1 722 300
Tuotot yhteensä	1 213 878	1 263 800	1 831 300	1 899 600	1 943 700
Toimintakulut	-3 900 717	-4 176 400	-4 889 700	-4 922 500	-4 922 700
Sisäiset kulut	-118 223	-117 500	-445 000	-445 400	-445 000
Kulut yhteensä	-4 018 940	-4 293 900	-5 334 700	-5 367 900	-5 367 700
TOIMINTAKATE	-2 805 062	-3 030 100	-3 503 400	-3 468 300	-3 424 000
Poistot ja arvonalentumiset	-91 571	-75 000	-232 000	-243 700	-255 900
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-2 896 633	-3 105 100	-3 735 400	-3 712 000	-3 679 900

3. SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUKESKUS

Sosiaali- ja terveyspalvelukeskuksen talousarvio yhteensä :

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUKESKUS	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	3 795 308	4 150 600	9 786 100	9 961 200	10 259 400
Sisäiset tuotot	225 567	232 100	1 279 900	1 279 900	1 235 500
Tuotot yhteensä	4 020 875	4 382 700	11 066 000	11 241 100	11 494 900
Toimintakulut	-37 713 943	-41 761 300	-62 249 000	-62 788 800	-63 402 100
Sisäiset kulut	-2 432 151	-2 607 400	-4 961 700	-5 025 800	-5 021 200
Kulut yhteensä	-40 146 094	-44 368 700	-67 210 700	-67 814 600	-68 423 300
TOIMINTAKATE	-36 125 219	-39 986 000	-56 144 700	-56 573 500	-56 928 400
Poistot ja arvonalentumiset	-14 412	-28 200	-22 700	-23 800	-25 000
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-36 139 631	-40 014 200	-56 167 400	-56 597 300	-56 953 400

3.1. Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Toimielin: Perusturvalautakunta

Tehtävä: Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Vastuhenkilö: Sosiaali- ja terveysjohtaja

3.1.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää sosiaali- ja terveystoimen hallinnon. Toimintaa johtaa 9-jäseninen perusturvalautakunta. Lisäksi toimii 5-jäseninen yksilöjasto.

3.1.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
HENKILÖSTÖ	Henkilöstö nimikkeittäin			1
	Sosiaali- ja terveysjohtaja			
	Perusturvajohtaja	1	1	
	Johtava ylläkäri	0,2	0,2	0,2
	Taluspäällikkö	1	1	-
	Muutosjohtaja			1
	Sosiaali-/sosiaalitoimenjohtaja	2	2	-
	Laskentasihteeri	1	1	1,5
	Palvelusihteeri	-	-	11,5
	Toimistosihteeri	0,5	0,5	-
	Arkistonhoitaja	1	1	-
	Kanslisti	3	3	-
	Kirjanpitäjä	1	1	-
	Palkkakirjanpitäjä	2	2	-
YHTEENSÄ		12,7	12,7	15,2

3.1.3 Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

Sosiaali- ja terveyspalvelukeskuksen toiminnan päämääränä on turvallinen, tasa-arvoinen ja terveyttä tukeva Loimaa, jossa palvelut on järjestetty laadukkaasti ja kuntalaisten tarpeita vastaavasti

Päämääriä tukevia tärkeimpiä tavoitteita ovat:

- Terveyden edistäminen ja kansansairauksien vähentäminen. Terveellisiä elämäntapoja pyritään edistämään vaikuttamalla erityisesti loimaalaisten liikuntatottumusten parantamiseen, painonhallintaan ja päihteiden käytön vähentämiseen.
- Lasten ja perheiden hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Työn painopisteenä ovat varhainen puuttuminen sekä turvallisen ja osallistavan toimintaympäristön mahdollistaminen eri sektorien toimijoiden välisen yhteistyön avulla.
- Aktiivinen kolmas ikä. Ikääntyvälle väestölle tarjotaan tarpeisiin vastaavat palvelut turvallisessa ympäristössä kiinnittäen erityishuomiota kotona asuminen mahdollistaviin palveluihin ja onnistumiseen hoito- ja hoivapalvelusijoituksissa.

Tavoitteiden saavuttamista tukemaan laaditaan v. 2009 aikana hyvinvointipoliittinen ohjelma, joka sisältää terveyden edistämishjelman, lastensuojelusuunnitelman sekä vanhus- ja vammaisohjelman. Hyvinvointipoliittisessa ohjelmassa tullaan täsmentämään tavoitteita ja seurattavia mittareita.

3.1.4 Sosiaali- ja terveystoimen hallinnon talousarvio yhteensä

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMENHALLINTO	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Sisäiset tuotot	60 447	64 600			
Tuotot yhteensä	60 447	64 600	0	0	0
Toimintakulut	-186 338	-196 100	-780 900	-813 800	-821 600
Sisäiset kulut	-106 487	-100 600	-76 700	-76 700	-76 700
Kulut yhteensä	-292 825	-296 700	-857 600	-890 500	-898 300
TOIMINTAKATE	-232 378	-232 100	-857 600	-890 500	-898 300
Poistot ja arvonalentumiset	-1 145	-2 200	-1 100	-1 200	-1 300
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-233 523	-234 300	-858 700	-891 700	-899 600

3.2. PERHEPALVELUT

Toimielin: Perusturvalautakunta

Tehtävä: Perhepalvelut

Vastuuhenkilö: Perhepalvelujohtaja

3.2.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää lasten päivähoidon, esiopetuksen, leikkitoiminnan, koululaisten iltapäivähoidon, lastensuojelun, perhetyön, lastenvalvojan tehtävät sekä elatustuen.

3.2.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
HENKILÖSTÖ	Henkilöstö nimikkeittäin			
Perhepalvelujen hallinto ja lastensuojelu	Perhepalvelujohtaja Johtava sosiaalityöntekijä	1	1	1 -

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
	Varhaiskasvatusjohtaja			1
	Johtava päivähoidonohjaaja	1	1	-
	Päivähoidon Johtaja	1	1	-
	Päivähoidonohjaaja	1	1	2
	Sosiaalityöntekijä	2	2	2
	Sosiaaliohjaaja	2	2	2
	Perhetyöntekijä	2	2	2
	Hoitaja	2	2	2
	Kanslisti	3,5	3,5	-
	YHTEENSÄ	15,5	15,5	12
Perhepäivähoito	Perhepäivähoitaja (ryhmis)	33	37	37
	Perhepäivähoitaja	44	51	46
Erityispäivähoito	Kiertävä elto	2	2	2
Päiväkoti	Päiväkodinjohtaja	9	9	10
	Lastentarhanopettaja	15	15	16
	Lastenhoitaja/päivähoitaja	18	20	21
	päiväkotiapulainen	4	4	3
	ryhmäavustaja/henk.koht.avust.	11	13	14
	laitosapulainen/keittiöapul.	2	2	2
Koululaisten ip-toiminta ja avoin päiväkoti	kerhonohjaaja	2	2	2
	kanslisti	2,5	2,5	-
	PÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	142,5	157,5	153
PALVELUJEN KYSYNTÄ				
Lastensuojelu	Lastensuojelun asiakkaana lapsia	195	195	200
	Huostaanotettuja lapsia	18	21	24
	-laitoshoidossa	4	7	11
	-perhehoidossa	14	14	13
	Laitoshoidon hoitopäivät	1318	4800	5500
	Perhehoidon hoitopäivät	5729	6500	6500
	Perhetyön asiakasperheitä	52	60	60
Lastenvalvojan palvelut	Vahvistetut elatussopimukset	112	110	110
	Huolto- ja tapaamissopimukset	152	150	150
	Isyys selvitykset	74	75	75
	Lapsia elatusturvan piirissä	295	295	290
TOIMINNAN LAAJUUS				
Päivähoito	lapsia päivähoitossa	696	700	712
	Päiväkodit hoitopäivät yhteensä	42340	45580	45000
	-josta kaupungin tuottamia	35504	37880	37300
	-ostettuja	6836	7700	7700
	Esiopetus, esiopetuspäivät yhteensä	25211	24366	24600
	-josta kaupungin tuottamia	23434	22766	22300
	-ostettuja	1777	1600	2300
	Ryhmäperhepäivähoito hoitopäivät	18434	18780	21500
	Perhepäivähoito, kunnallinen hoitopäivä	30743	29426	29600
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopäivät	1191	2000	2000
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, -kotitalouksien lukumäärä keskim.kk	224	214	214
	-lapsia tuen piirissä keskim.kk	340	325	321

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
	Yksityisen hoidon kuntalisä,			
	-kotitalouksien lukumäärä	8	5	5
	-lapsia tuen piirissä	9	6	6
Päiväkotihoito	Päiväkotihoito, lapsia yhteensä	387	386	398
	-joista koululaisia	37	42	35
	Päiväkotipaikkoja	382	394	394
	Koululaisten iltapäiväkerhon koululaisia	14	20	20
Perhepäivähoito	Perhepäivähoito, lapsia yhteensä	177	181	170
	Perhepäivähoitopaikkoja	161	176	175
	Ryhmäperhepäivähoito lapsia	132	133	144
	Ryhmäperhepäivähoitopaikkoja	112	128	128

3.2.3 Kaupunkitason tulostietoon perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

Lastensuojelun tavoitteena on riittävän varhaisen tuen tarjoaminen perheille ja lapsille ensisijaisesti avohuollon tukitoimina. Lasten kodinulkopuoliset sijoitukset pyritään mahdollisuuksien mukaan järjestämään perhehoitona. Perhehoitajien saatavuus pyritään takaamaan säilyttämällä perhehoidon palkkiot ja kulukorvaukset keskimääräisellä tasolla. Lisäksi on tarkoitus sitoutua suunnitteilla olevan sijaisperhepankin jäseneksi. Sijaisperhepankin toiminta käynnistyy suunnitelmien mukaan syksyllä 2009 Kaarinan kaupungin isännöimänä.

Lasten päivähoidon, esiopetuksen ja erityislastentarhanopettajan palvelujen järjestämisessä turvataan alueellinen tasa-arvoisuus. Palvelujen järjestämisessä voidaan entistä paremmin huomioida työssäkäyntialue yhteisenä päivähoitoalueena.

Lasten päivähoidon henkilöstömäärä ei kokonaisuudessaan lisääntynyt v. 2008 vahvistetusta, johtuen perhepäivähoitajien määrän alenemasta. Rakenteellisen muutoksen johdosta resurssimuutoksina esitetään: päiväkodin johtajan virkaa Alastaron päiväkotiin, lastenhoitajan toimen muuttamista lastentarhanopettajan toimeksi Mahlapuiston päiväkodissa, päiväkotiapulaisen toimen muuttamista lastenhoitajan toimeksi Alastarolla sekä yhtä uutta lastenhoitajan varahenkilön toimeksi ensimmäisenä sijoituspaikkana Lastentalo.

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Lastensuojelu	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus 0 -17 vuotiaista (3.315 alle 18-v)	0,5 %	0,63%		enintään 0,8
	Lastensuojelulain mukaisia määräaikoja noudatetaan	-	100%	S	100%
	Sosiaalipäivystys toimii			S	
	Nuorisotyöttömien määrä (alle 25-vuotiaat)				alle 50 nuorta
	Nuoria kesätyöntekijöitä				85
Lasten päivähoito ja esiopetus	Säädetyssä ajassa saa 90 % perheistä haluamansa hoitomuodon			S	
	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviokyselyissä (% vastauksista)			S	92 %

3.2.4 Perhepalvelujen talousarvio yhteensä

PERHEPALVELUT	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	799 476	791 400	865 200	891 000	917 400
Sisäiset tuotot	58 942	59 900	162 300	162 300	162 300
Tuotot yhteensä	858 418	851 300	1 027 500	1 053 300	1 079 700
Toimintakulut	-5 847 987	-6 754 600	-9 208 700	-9 304 300	-9 395 700
Sisäiset kulut	-781 399	-790 900	-1 262 600	-1 262 600	-1 262 600
Kulut yhteensä	-6 629 386	-7 545 500	-10 471 300	-10 566 900	-10 658 300
TOIMINTAKATE	-5 770 968	-6 694 200	-9 443 800	-9 513 600	-9 578 600
Poistot ja arvonalentumiset	-3 021	0	-6 300	-6 600	-6 900
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-5 773 989	-6 694 200	-9 450 100	-9 520 200	-9 585 500

3.3. AIKUISSOSIAALITYÖ

Toimielin: Perusturvalautakunta

Tehtävä: Aikuissosiaalityö

Vastuhenkilö: Sosiaalityön johtaja

3.3.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää aikuissosiaalityön, toimeentulotuen, kuntouttavan työtoiminnan, vammaispalvelut ja kehitysvamma palvelut.

Kehitysvammaisten asumispalveluissa esitetään lisättäväksi henkilöstön määrää kahdella hoitajan varahenkilöllä. Yksi avustaja esitetään muutettavaksi hoitajaksi. Avustajan 0,5 lisäys, johtuu eläköityvän laitoshuoltajan avustajaosuudesta.

Asumispalveluyksiköiden osalta jatketaan Tuulensuun ja Hanhenpuiston sekä Telkänkodin yksiköiden yhdistämisen valmistelua.

3.3.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
HENKILÖSTÖ	Henkilöstö nimikkeittäin			
AIKUISSOSIAALITYÖN HALLINTO JA SOSIAALITYÖ	Sosiaalityönjohtaja			1
	Sosiaalityöntekijä		2	1,8
	Sosiaalihoaja		2	2
	Työtoiminnan koordinaattori		1	1
	Työsuunnittelija		1	1
	YHTEENSÄ		6	6,8
KEHITYSVAMMAPALVELUT	Johtava ohjaaja	1	1	1
	Ohjaaja	6	6	6
	Vastaava sairaanhoitaja	2	2	2
	Hoitaja	22	22	23
	Hoitaja/varahenkilö			2
	Hoitoapulainen	1	1	1
	Laitoshuoltaja	1	1	1
	Avustaja	4	4	3,5
	YHTEENSÄ	37	37	39,5

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
TOIMITILAT	Sosiaalitoimisto, Kauppalankatu 3 Vastaanottotilat Mellilä ja Alastaro Lapidushalli			
TOIMINNAN LAAJUUS				
Sosiaalityö	Päihdehuolto laitostuntoutus asiakkaat	24	26	24
	Päihdehuollon laitostuntoutuspäivät	1054	1100	1200
	Aspa-palveluiden asiakkaat	30	30	30
	Sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun asiakkaat	9	9	13
	Toimeentulotuen asiakastaloudet	665	660	660
Kehitysvamma palvelut	Asiakkaita työ- ja päivätoiminnassa		70	70
	Toimintapäivät (Toimintakeskus, päivätoiminta, avotyötoiminta, työtupa Alastaro ja Eerontupa, Mellilä)		12 280	12 280
	Asumispalveluissa asiakkaita (vakituiset)		54 (40)	56 (41)
	Hanhenuisto (vakituiset)	14 (9)	15(9)	16(9)
	Telkänkoti	10 (8)	9(6)	9(7)
	Tuulensuu	15(12)	15(12)	15(12)
	Mirjakoti		5(4)	6(4)
	Ruusurinne	8(7)	8(7)	8(7)
	Asumispalveluissa asumispvät			
	Hanhenuisto		3320	3360
	Telkänkoti		2290	2650
	Tuulensuu		4570	4600
	Ruusurinne		2555	2591
	Mirjakoti			1500
	Ostopalvelut Peimarista			
	Laitoshoidossa asiakkaita (vak)		10	11
	Peimarissa hoitopäivät		2600	2970
	Muut laitokset: asiakkaita		3	3
	Asumispalveluissa asiakkaita		1	2
	Koululaisten iltapäivähoito asiak.		10	10
	Palvelusäätiön ryhmälomitus		5	5

3.3.3 Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

Aikuissosiaalityön tavoitteena on vahvistaa ja tukea asiakkaiden ja heidän perheidensä omatoimista suoriutumista.

Vammaispalveluiden tavoitteena on tukea asiakkaiden asumista kotona tai kodinomaisessa asumismuodossa yksilöllisesti harkittujen tukitoimien avulla asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioittaen.

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
AIKUISSOSIAALITYÖ	Toimeentulotuen käsittelyajat säädetyn mukaiset (kiireelliset 1-2 pv, muut max. 7 pv)			S	keskim. 3 pv
	Pitkäaikaistyöttömien määrä (yli vuoden työttömänä)				alle 80
	Työllistämistoimenpiteiden piirissä henkilöitä/vuosi				95

3.3.4 Aikuissosiaalityön talousarvio yhteensä

AIKUISSOSIAALITYÖ	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	859 694	899 000	1 232 000	1 232 800	1 269 600
Sisäiset tuotot	22 987	22 400	125 300	125 300	125 300
Tuotot yhteensä	882 681	921 400	1 357 300	1 358 100	1 394 900
Toimintakulut	-4 427 817	-5 015 400	-6 681 600	-6 866 100	-6 933 100
Sisäiset kulut	-241 963	-272 000	-454 700	-454 700	-454 700
Kulut yhteensä	-4 669 780	-5 287 400	-7 136 300	-7 320 800	-7 387 800
TOIMINTAKATE	-3 787 099	-4 366 000	-5 779 000	-5 962 700	-5 992 900
Poistot ja arvonalentumiset	-120	0	0		
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-3 787 219	-4 366 000	-5 779 000	-5 962 700	-5 992 900

3.4. TERVEYS- JA HOIVAPALVELUT

Toimielin: Perusturvalautakunta
 Tehtävä: Terveys- ja hoivapalvelut
 Vastuhenkilö: Johtava ylilääkäri

3.4.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää lääkäri- ja neuvolapalvelut, hammashuollon palvelut, kuntoutuksen, erityispalveluyksikön toiminnan sekä vanhus- ja hoivapalvelut, joihin sisältyvät laitoshoido, asumispalvelut sekä kotiin annettavat ja kotona selviytymistä tukevat palvelut.

3.4.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
Koti- ja omaishoito	Kotihoidon käyntimäärät	127.628	146.770	147.000
	Omaishoidettavia	84	99	120
	Palvelusetelin saajia	59	60	75
Asumispalvelut	Hoitopäiviä omissa yksiköissä	41.404	42.280	42.692
	Hoitopäiviä ostopalveluna	19.680	21.218	21.170
Vanhainkodit	Hoitopäiviä omissa yksiköissä	20.037	20.075	21.185
Perusterveydenhuolto	Avohoitokäynnit	76 073	77 700	78 500
	Hammashoidon käynnit	19 223	20 300	20 600
	Erityispalveluyksikön käynnit	14 278	16 200	16 000
	Vuodeosaston hoitopäivät	26 945	27 100	27 100
Erikoissairaanhoido				
LAS	Avohoitokäynnit	17 001	17 635	18 967
	Vuodeosaston hoitopäivät	2 139	2 507	1 936
	Päiväkirurgia	582	530	560
TYKS (Salu, Vakka-Suomi)	Avohoitokäynnit	7 838	7 508	7 858
	Vuodeosaston hoitopäivät	1 070	1 107	1 236

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
	Päiväkirurgia	282	249	264
Psykiatrian tulosalue	Avohoitokäynnit	3 291	4 487	6 396
	Vuodeosaston hoitopäivät	237	228	131
Terveys- ja hoivapalvelujen hallinto	Henkilöstö nimikkeittäin			
	Johtava ylilääkäri		0,6	0,6
	Vanhustenhuollon ylilääkäri			0,2
	Johtava hoitaja		1,0	1,0
Avohoitto	Henkilöstö nimikkeittäin			
	Johtava ylilääkäri		0,4	0,2
	Vanhustenhuollon ylilääkäri		0,5	0,3
	Terveyskeskuslääkäri		10,5	10,5
	Osastonhoitaja		1,0	1,0
	Sairaanhoitaja		3,0	3,0
	Sairaanhoitaja, varahenkilö		1,0	1,0
	Terveyskeskusavustaja		9,0	9,0
	Tekstinkäsittelijä		1,0	1,0
	Terveydenhoitaja		18,0	18,0
	Terveydenhoitaja, varahenkilö		2,0	2,0
	Jalkojenhoitaja		0,25	0,25
Kuntoutusyksikkö	Osastonhoitaja		1,0	1,0
	Fysioterapeutti		3,0	3,5
	Fysioterapeutti, varahenkilö		1,0	1,0
	Kuntohoitaja		2,0	2,0
	Puheterapeutti		1,0	1,0
Hammashuolto	Erikoishammaslääkäri		1,0	1,0
	Terveyskeskushammaslääkäri		8,0	8,0
	Vastaava suuhygienisti		1,0	1,0
	Suuhygienisti		3,0	3,0
	Hammashoitaja		11,0	11,0
	Hammashoitaja, varahenkilö		1,0	1,0
	YHTEENSÄ		81,25	81,55
Erityispalveluyksikkö:	Erityispalveluyksikön johtaja			0,2
Perheneuvola	Psykologi		2,0	2,0
	Sosiaalityöntekijä		1,5	1,5
	Terveyskeskusavustaja		0,25	0,25
Päihdepoliklinikka	Terveyskeskuslääkäri		0,15	0,15
	Psykologi		0,4	0,4
	Sosiaalityöntekijä		0,5	0,5
	Sairaanhoitaja		2,5	2,5
	Terveyskeskusavustaja		0,10	0,10
Mielenterveysyksikkö	Psykologi		1,6	1,6
	Sosiaalihoitaja		1,0	1,0
	Psykiatrian sairaanhoitaja		2,5	2,5
	Terveyskeskusavustaja		0,15	0,15
	YHTEENSÄ		12,65	12,85

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009	
Laitoshoito	Henkilöstö nimikkeittäin				
Hoito-osastot	Vanhustenhuollon ylilääkäri		0,5	0,5	
	Terveyskeskuslääkäri		0,35	0,35	
	Osastonhoitaja		2,0	2,0	
	Apulaisosastonhoitaja		2,0	2,0	
	Sairaanhoitaja		12,0	12,0	
	Sairaanhoitaja, varahenkilö		5,0	5,0	
	Perushoitaja		27,0	27,0	
	Perushoitaja, varahenkilö		2,0	2,0	
	Laitoshuoltaja		7,0	7,0	
	Osastonsihteeri		1,5	1,5	
	Fysioterapeutti		1,0	1,0	
	YHTEENSÄ			60,35	60,35
	Vanhuspalvelut kotipalveluyksiköt, omaishoito/päivätoiminta	Vanhustyön johtaja		2	-
Johtava vanhustyön ohjaaja			1	-	
Vanhustyön ohjaaja			-	1	
Kotihoidon ohjaaja			3	-	
Kotipalveluohjaaja			-	3	
Vastaava sairaanhoitaja			-	1	
Sairaanhoitaja			8	8	
Hoitaja			62,5	63,5	
Laitoshuoltaja / Kotiavustaja			0,5	1	
Hoitoapulainen			1	1	
Kotiavustajat			0,9	1,3	
Varahenkilöt/hoitajia			4	5,5	
YHTEENSÄ				82,9	85,3
Vanhuspalvelut asumispalveluyksiköt	Osastonhoitajat		2	2	
	Vastaavat sairaanhoitajat		1	1,3	
	Sairaanhoitajat		4	3,5	
	Hoitajat		44,5	47,5	
	Virikeohjaaja		1	1	
	Kuntohoitaja		1	-	
	Osastoapulaiset		3	2,5	
	Hoitoapulaiset		1,5	1,5	
	Kotiavustajat		1	1	
	Varahenkilöt/hoitajat		2	3,5	
	YHTEENSÄ			61	63,8
Vanhainkodit / laitokset	Vastaavat sairaanhoitajat		2	1,7	
	Sairaanhoitajat		1	4,5	
	Hoitajat		21	30	
	Osastoapulaiset		6	6	
	Hoitoapulaiset		1	1	
	Varahenkilöt/hoitajat		2	4	
	YHTEENSÄ			33	47,2

3.4.3 Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

- Vuonna 2009 jatketaan kotisairaanhoidon kehittämistä ja kotisairaala-toiminnan suunnittelua siten, että kotisairaala-toiminnan aloittaminen mahdollistuu vuoden 2010 alusta ja terveystieteiden osastopaikkoja pystytään vähentämään.
- Päiväkirurgisen toiminnan kehittyminen ja sairaalainfektioiden lisääntymisen estäminen ovat lyhentäneet potilaiden hoitajaksoja. Kotihoidossa ja kotisairaanhoidossa hoidetaan yhä sairaampia potilaita, jotka tarvitsevat tehos-tettua erityisosaamiseen perustuvaa hoitoa, ja kotisairaala-toiminnan aloittaminen on tärkeää.
- Tavoitteena on terveys- ja hoivapalveluasiakkaiden sijoittaminen tarkoituksen-mukaiseen hoitopaikkaan.
 - Kartanonmäelle v. 2009 valmistuvaan yksikköön voidaan siirtää mahdollisimman moni muualla (esim. yksityiset hoitolaitokset) hoidossa oleva asiakas huomioon ottaen hänen hoitoisuutensa sekä psykofyysiset ja sosiaaliset tekijät.
 - Terveys- ja hoivapalveluja kehitetään yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa kustannustehokkaaksi. Päivystämisen keskittämisen valmistelua Loimaan aluesairaalan kanssa jatketaan vuoden 2009 aikana. Jatketaan polikliinisen hoidon moniammatillisen toiminta-mallin ja työnjaon kehittämistä.
 - Väestövastuisen toimintamallin uudelleen suunnittelemisen henkilöstö-resurssit huomioon ottaen.
- Suunnitellaan terveydenedistämiseen liittyvä sosiaali- ja terveystoimen yhteinen strategia, määritetään peruslinjaukset ja laaditaan käytännön toiminta-mallit.
 - Äitiys- ja lastenneuvolan kehittäminen perhepalvelukeskustyyppiseksi.
 - Koululaisten ja opiskelijoiden terveyden edistämiseen liittyvien toimintamallien ja painopistealueiden suunnittelemisen yhteistyössä sivistystoimen kanssa.
 - Työikäisen väestön itse-hoitoisuuden tukeminen.
 - Vanhusneuvolatoiminnan suunnittelun aloittaminen.

Resurssimuutoksina ja -lisäyksinä esitetään koti- ja omaishoitoon vastaavan sairaanhoitajan virkaa (Mellilä), hoitajan toimea Kartanonmäen kotihoitoon, 0,9 laitoshuoltajan/kotiavustajan toimea Alastaro/Tiaisentie. Lisäksi varahenkilöinä 1,5 hoitajaa. Muutoksilla mahdollistetaan ja kehitetään kotiapua myös lapsiperheille ja omaishoitajille. Ennaltaehkäisevät kotikäynnit toteutetaan edelleen 80 vuotiaille ja lisäksi 90 vuotiaille. Vanhusten asumispalveluyksiköihin esitetään resurssimuutoksia ja -lisäyksiä seuraavasti: Kartanonmäen palveluasunnoissa 1 uusi hoitajan toimi avoimena olevista kuntohoitajan (0,5) ja osastoapulaisten (0,5) toimista. Näin saavutetaan henkilöstömitoitus 0,61. Kitkonpuistoon 1 uusi hoitajan toimi (heinäkuun alusta), jotta saavutetaan mitoitus 0,57. Ilola-kotiin 1 hoitajan toimi, jotta saavutetaan mitoitus 0,53. Lisäksi 1,5 hoita-

jan varahenkilön toimea (Kartanonmäki ja Ilola-koti). Avoinna olevasta kuntohoitajan toimesta 0,5 siirretään terveyskeskuksen kuntoutusyksikköön.

Vanhainkodeissa lisäsesitys on yhteensä 14,2. Kartanonmäelle 8 uutta hoitajaa ja kolme uutta sairaanhoitajaa, Alastaron vanhainkotiin yksi uusi hoitaja ja kaksi uutta hoitajan varahenkilön toimea laitoshoitoon.

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Kotihoito (yli 75-v Loimaalla 2.023 hlöä, 11,8% väestöstä)	Palvelun piirissä olevat yli 75-vuotiaat asiakkaat (sis kotihoito, ksh, tukipalvelut)	Loimaa 14,98 % Alastaro 20,6 %	Loimaa 12 %		15 %
	Kotona asuvat 75-vuotta täyttäneet	Loimaa 89,4 % Alastaro 92,5 %	88 %		89 %
Asumispalvelut ja laitoshoido	Vanhusten palveluasumisen yli 75-v pitkäaikaiset asukkaat 75 vuotta täyttäneistä	Loimaa 6,87 % Alastaro 2,57 %	7 %		7 %
	Vanhainkotien yli 75-v pitkäaikaisasukkaat 75 vuotta täyttäneistä	Loimaa 2,16 % Alastaro 2,57 %	2 %		2 %
	Pitkäaikaispotilaat yli 75-v terveyskeskuksen hoito-osastolla 75-vuotta täyttäneistä	Loimaa 1,57 % Alastaro 2,38 %	3 %		2 %
	Siirtoviivepäivien lukumäärä				
ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007*	TAV 2008*	S	TAV 2009
Perusterveydenhuolto	Avohoitokäynnit/asukas	5,7	6,0		6,0
	Menot/asukas	538	598		
Hammaslääkäripalvelut	Käynnit/asukas	1,0	1,1		1,1
Erikoissairaanhoito	Avohoitokäynnit/asukas		<1,8		< 1,8
	Hoitopäivät/asukas		<1,4		< 1,4
	Menot/asukas		1.000		
	Siirtoviivepäivien määrä	1153			max. 150

*) Oripään kunta mukana

3.4.4 Terveys- ja hoivapalvelujen talousarvio yhteensä

TERVEYS- JA HOIVAPALVELUT	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	2 136 138	2 460 200	5 688 700	5 777 100	5 950 300
Sisäiset tuotot	83 191	85 200	606 800	606 800	606 800
Tuotot yhteensä	2 219 329	2 545 400	6 295 500	6 383 900	6 557 100
Toimintakulut	-27 251 801	-29 795 200	-43 251 600	-43 482 400	-43 907 500
Sisäiset kulut	-1 302 302	-1 443 900	-3 108 200	-3 108 200	-3 108 200
Kulut yhteensä	-28 554 103	-31 239 100	-46 359 800	-46 590 600	-47 015 700
TOIMINTAKATE	-26 334 774	-28 693 700	-40 064 300	-40 206 700	-40 458 600
Poistot ja arvonalentumiset	-10 126	-26 000	-15 300	-16 000	-16 800
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-26 344 900	-28 719 700	-40 079 600	-40 222 700	-40 475 400

3.5. TYÖKYMPPI

Toimielin: Työterveyspalvelu TyöKymppi

Tehtävä: Työterveyshuolto

Vastuhenkilö: Ylilääkäri/johtaja

3.5.1 Toiminnan kuvaus:

Toiminnan tavoitteena on tuottaa ja kehittää asiakasyrityksille ja maatalousyrittäjille hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisia työhyvinvointipalveluja, jotka suunnitellaan työpaik-kakohtaisesti.

3.5.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
	Henkilöstö nimikkeittäin			
	Ylilääkäri/johtaja		1,0	1,0
	Taloussihteeri			1,0
	Palvelupäällikkö		1,0	1,0
	Työterveyslääkäri		6,0	6,0
	Työpsykologi		1,0	1,0
	Osastonhoitaja/terveydenhoitaja		1,0	1,0
	Työterveyshoitaja		9,5	9,5
	Sairaanhoitaja (työterveyshoitaja)		1,0	1,0
	Työfysioterapeutti		4,0	4,0
	Työterveyssihteeri		3,0	3,0
	Toimistos sihteeri		1,0	1,0
	Laitoshuoltaja		0,75	0,75
	YHTEENSÄ		29,25	30,25

3.5.3 Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

- Työterveyshuollon palveluiden saatavuuden vakiinnuttaminen ja laajentaminen alueella henkilöstöresurssit huomioon ottaen.
 - Uusi yritys 3 kk sisällä sopimuksen teosta palvelujen piiriin ja yksilöasiakas kiireellisessä tapauksessa vastaanotolle 0-3 vrk kuluessa.
 - Asiakkaita:
 - lääkäri/1660 asiakasta
 - työterveyshoitaja/950 asiakasta
 - työfysioterapeutti/2500 asiakasta
 - psykologi/5000 asiakasta
 - sairaanhoitaja/5000
- Yhteisten työterveyshuoltotoiminnan käytäntöjen selkiyttäminen (esim. sisäinen auditointiohjelma).
- Tulosten ja menojen tasapaino

- o Liiketoiminnan tulojen ja menojen erotus on kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä, tavoitteena on, että ylijäämä/-alijäämä on 0 euroa.

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Terveystarkastukset			3100		3560
Sairaanhoitokäynnit			6700		7230
Työpaikkoja			1100		1130
Työntekijöitä			10100		10200
Maatiloja			540		550
Viljelijöitä			911		930
Yrittäjäsopimuksia					
Yrittäjiä					
Sairaanhoitosopimuksia			540		580
Sairaanhoitoasiakkaita			6800		7000

3.5.4 Työkymppin talousarvio yhteensä

TYÖTERVEYSHUOLTO TYÖ-KYMPPI	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	0	0	2 000 200	2 060 300	2 122 100
Sisäiset tuotot	0	0	385 500	385 500	341 100
Tuotot yhteensä	0	0	2 385 700	2 445 800	2 463 200
Toimintakulut	0	0	-2 326 200	-2 322 200	-2 344 200
Sisäiset kulut	0	0	-59 500	-123 600	-119 000
Kulut yhteensä	0	0	-2 385 700	-2 445 800	-2 463 200
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0

4. SIVISTYSPALVELUKESKUS

Sivistyspalvelukeskuksen talousarvio yhteensä:

SIVISTYSPALVELUKESKUS	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	637 345	533 500	1 010 500	988 700	1 002 100
Sisäiset tuotot	44 623	49 600	35 200	35 200	35 200
Tuotot yhteensä	681 968	583 100	1 045 700	1 023 900	1 037 300
Toimintakulut	-10 972 121	-11 464 900	-15 938 900	-16 481 300	-16 454 200
Sisäiset kulut	-3 883 082	-3 851 700	-4 879 200	-4 879 200	-4 879 200
Kulut yhteensä	-14 855 203	-15 316 600	-20 818 100	-21 360 500	-21 333 400
TOIMINTAKATE	-14 173 235	-14 733 500	-19 772 400	-20 336 600	-20 296 100
Poistot ja arvonalentumiset	-15 754	-19 900	-11 900	-12 500	-13 200
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-14 188 989	-14 753 400	-19 784 300	-20 349 100	-20 309 300

4.1. KOULUTUSLAUTAKUNTA

Toimielin: Koulutuslautakunta
 Tehtävä: Opetuspalvelut
 Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

4.1.1. Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää sivistyspalvelukeskuksen ja koulutoimen hallinnon, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja niihin kuuluvat tuki-

palvelut. Tukipalveluihin kuuluvat oppilashuolto (psykologi ja kuraattori), sairaalakoulu- ja muut opetuksen ostopalvelut sekä aamu- ja iltapäivätoiminta.

Esiopetusta järjestetään koulujen yhteydessä vain Kirkonkylän ja Kojonkulman kouluilla. Tuulensuun koulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen. Myös Asemanseudun koululla järjestetään esiopetusta, mutta sosiaalitoimen alaisuudessa.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Tuulensuun koulussa on myös lisäopetusta (10-luokka). Keskuskoululla ja yläluokkien kouluilla, Alastaron yläaste, Opintie ja Puistokatu, on virkarehtori. Muissa kouluissa rehtorin tehtävät on määrätty luokanopettajalle hoidettavaksi oman viran ohella. Loimaan koulussa on lukuvuonna 2008-2009 yhteensä 68 yleisopetuksen ryhmää ja 15 erityisopetusryhmää. Alastarolla yleisopetuksen ryhmiä on 17 ja erityisopetusryhmiä 3 sekä Mellilässä 5 yleisopetuksen ryhmää ja 1 erityisopetuksen ryhmä.

Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä 12 alaluokkien ja kolme yläluokkien koulua sekä yhden erityiskoulun. Perusopetusta järjestetään kouluilla seuraavasti: Asemanseudun koulu (1-6), Hirvikosken koulu (1-6), Isonperän koulu (1-6), Kauhanojan koulu (1-6), Keskuskoulu (1-6), Kirkonkylän koulu (1-6), Kojonkulman koulu (1-6), Metsämaan koulu (1-6), Niinijoen koulu (1-6), Peltoisten koulu (1-4), Vanhakoulu (1-2), Vesikosken koulu (1-4), Virttaan koulu (1-4), Alastaron yläaste (7-9), Opintien koulu (7-9), Puistokadun koulu (7-9) ja Tuulensuun koulu (erityisopetusta, e-10). Alastaron yläasteella järjestetään myös oripääläisten yläkoululaisten opetus. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan.

Yleisopetuksen kouluilla on **erityisopetusluokkia** Asemanseudun koululla(1), Hirvikosken koululla (3), Kauhanojan koululla(2), Kirkonkylän koululla (2), Keskuskoululla (2), Alastaron yläasteella (1), Opintien koululla (2) ja Puistokadun koululla(2). Laaja-alaista erityisopetusta varten on Loimaalla neljä erityisopettajaa ja Alastarolla yksi. Asemanseudun koululla erityisluokanopettaja huolehtii myös laaja-alaisesta erityisopetuksesta ja Isonperän koululle ko. palvelu on hankittu Koskelta.

Loimaalla **erityisoppilaita** on noin 9,1% (160) oppilaista (20.9.2008). Valtakunnallisesti erityisoppilaita oli v. 2006 yhteensä 8% oppilaista. Erityisluokilla opiskelee 134 oppilasta (7,6%). Luvussa ovat mukana myös ns. JOPO-oppilaat (Puistokatu) ja Matulan oppilaat (Opintie), jotka opiskelevat pienluokissa, vaikka kaikilla ei olekaan erityisopetuspäätöstä. Lisäksi on yksittäisissä aineissa mukautetun oppimäärän mukaan opiskelevia oppilaita, joiden opetus ko. aineissa järjestetään tapauskohtaisesti joko yleisopetuksen ryhmässä tai erityisluokassa. Erityisoppilaita 20% on integroitu kokonaan yleisopetuksen ryhmiin, 54% osin integroitu yleisopetuksen ryhmiin ja kokonaan erityisryhmissä opiskelee 26% oppilasta. Laaja-alaista erityisopetusta on käyttänyt noin 24% oppilaista (427). Erityisopetuksen järjestäminen kokonaan muun opetuksen yhteydessä on valtakunnan tasolla yleistynyt. Erityisoppilaita 24% on kokonaan integroituneena ja 21% osin integroituneena yleisopetuksen ryhmiin. Kokonaan eri-

tyisryhmissä opiskelee 55% oppilaista. Osa-aikaiseen erityisopetukseen on osallistunut noin 22% oppilaista.

Loimaalla on **erityisopetus sopimuksia** 7 naapurikunnan kanssa. Sopimukset päivitetään vuoden 2008 aikana ja käsitellään kaupungin toimielimissä keväällä 2009 aikana. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaita, laskutetaan vuosittain yksikköhinnan ylittävältä osuudelta.

Lukuvuonna 2008-2009 kouluissamme toimii yhteensä 45 **koulunkäyntiavustajaa**. Avustajista toistaiseksi palkattuja on 39. Osa avustajakuluisista (5,5 avustajaa) laskutetaan muilta kunnilta sopimusten mukaisesti. Oman leimansa kaupungin koulutoimelle antaa myös **koulukuljetusten** suuri määrä. Kuljetusoppilaita on yhteensä noin 615 (34,9%).

Puistokadun koululla on käynnissä kolmas lukuvuosi ns. **JOPO** -toimintaa (joustava perusopetus), jossa on sitouduttu koulupudokkaiden aktivointitoiminnan kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Opetusministeriö on myöntänyt ko. hankkeeseen avustusta (4x23000€), joka tulee käyttää vuoden 2009 loppuun mennessä. Määräraha on tarkoitettu käyttämään sellaisten toimintamuotojen kehittämiseen ja laajentamiseen, joilla ehkäistään peruskoulun keskeyttämistä ja päättötodistuksen vaille jäämistä ja samalla varmistetaan nuorelle koulutuspaikka toisen asteen koulutuksessa. Laajempaan tavoitteena hankkeella on uudistaa perusopetuksen toimintatapoja. Vuoden 2009 aikana pyritään vakiinnuttamaan hankkeessa kehitetyt käytäntöjä sekä selvittämään ryhmien toiminnan järjestämistä ja kehittämistä jatkossa.

Loimaan kaupungille on myönnetty 40000€ valtionavustusta **tehostettua ja erityistä tukea** tarvitsevien oppilaiden opetuksen kehittämiseen vuosille 2008-2009. Hankkeen (kelpo) tavoitteena on, että kunnat kehittävät erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetusta osana perusopetuksen laadun kehittämistoimintaa siten, että painopistettä siirretään oppilaalle annettavaan ennalta ehkäisevään ja varhaiseen tukeen. Kehittämistyössä on tärkeää rakentaa jatkumo varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetuksen välille. Tavoitteena on, että eri hallintokuntien yhteistyönä syntyy kunnallinen rakenne käytännön toimenpide- ehdotuksineen siitä, miten tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus ja tukitoimet järjestetään. Hanketta varten on nimetty ohjausryhmä ja kehittämistiimi, jotka koordinoivat toimintaa. Lisäksi on laadittu erillinen toimintasuunnitelma ko. hanketta varten.

Loimaan kaupunki ja Alastaron kunta ovat kumpikin saaneet vuosille 2008-2009 valtionavustusta 10000€ **kerhotoiminnan** kehittämiseen. Kehittämistoiminnan tavoitteena on saada aikaan monipuolista, lapsen ja nuoren kasvua tukevaa vapaa-ajan toimintaa, joka vakiintuu osaksi lapsen ja nuoren iltapäivää. Kerhotoiminnan piiriin pyritään saamaan myös niitä lapsia ja nuoria, joilla ei ole esimerkiksi perheen tuen puuttuessa mahdollisuutta harrastaa säännöllisesti. Kunnassa kerhotoiminnan kehittämistä varten ja kerhotoiminnan vakiinnuttamiseksi osaksi kuntien ja koulujen toimintaa tullaan laatimaan laatuksiteerit, jotka sisällytetään osaksi perusopetuksen laatuksiteereitä. Lukuvuonna 2008-2009 pystytään toteuttamaan lähes 30 kerhoa eri kouluilla. Kerhotoiminnan kehittämiseen on laadittu erillinen toimintasuunnitelma, johon on kirjattu toiminnan tavoitteita ja käytäntöjä.

Loimaan lukio toimii Yhteiskoulun kiinteistössä. Lukiossa on oma virka-rehtori. Loimaalaisten lisäksi lukiokoulutusta tarjotaan myös ympäröivien kuntien oppilaille. Kurssitarjontaa täydentävät tietotekninen sekä urheilulinja, missä tarjoamme lajissaan valmentautuville nuorille joustavan mahdollisuuden yhdistää urheilu lukio-opiskeluun. Opiskelijoille on tarjolla myös avoimen yliopiston opintoja (Turun yliopisto ja Kauppakorkeakoulu). Lukion opetusryhmiin yhdistetään Ypäjän Hevosopiston ns. kaksoistutkinnon opiskelijoita, joita on yhteensä noin 45. Opetuksesta laskutetaan Hevosopistoa sopimuksen mukaan. Lukio ostaa koulutuspalveluja Loimaan ammatti- ja aikuisopistolta sekä toisaalta myy lukiokurssien opetusta sille. Kansainvälistä toimintaa jatketaan pääasiassa EU:n Comenius-ohjelmasta saadun vuosille 2007-2009 tulevan rahoituksen turvin.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvulle. Koulutoimen 1.-6.-luokkalaisille järjestettävää aamu- ja iltapäivätoimintaa kutsutaan nimellä ILTTIS tai LOIKKIS. Toimintaa järjestetään joka päivä Hirvikosken koululla, Vesikosken koululla, Vanhalla koululla, Metsämaan koululla sekä Tuulensuun koululla. Kauhanojan, Kojonkulman ja Niinijoen koulujen yhteydessä toimivat ILTTIKSET yhtenä päivänä viikossa ja Peltoisten koululla on aamutoimintaa kolmena päivänä viikossa. Alastarolla on iltapäivätoimintaa joka päivä Kirkonkylän koulun yhteydessä, aamutoiminta on sosiaalipuolen päivähoitoyksikössä. Mellilässä aamu- ja iltapäivätoiminta on järjestetty päivittäin Asemanseudun koululla. Seurakunnan Peltoisten ja Vesikosken koulujen 1-2 -luokkalaisille järjestämää iltapäivätoimintaa avustetaan sopimuksen mukaisesti. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelua ja koordinoimista varten on erillinen koordinaattori ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Koulupuolella pyritään lisäämään omia psykologipalveluja. Loimaalla on ollut aiemmin oma koulupsykologi, mutta Alastaro on käyttänyt perheneuvolan psykologia ja Mellilä ostopalveluna Kosken koulupsykologia. **Oppilashuoltoon** on perusteltua resursoida lisää, koska Loimaalla on suhteellisen paljon erityistä tukea tarvitsevia oppilaita. Oppilashuoltohenkilöstöä tarvitaan myös erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukimuotojen suunnitteluun (kelpo-hanke). Jatkossa tulee tarkoin pohtia myös kuraattori-resurssin mahdollista lisäystä.

4.1.2. Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
Oppilaat kouluittain esiopetus+perusopetus (TA 2009 keskiarvo syksy 2008 ja arvio syksy 2009)	Asemanseudun koulu	65	60	60
	Hirvikosken koulu	225	220	212
	Isonperän koulu	31	30	29
	Kauhanojan koulu	59	56	50
	Keskuskoulu	281	286	278
	Kirkonkylän koulu	35+132	31+157	25+155
	Kojonkulman koulu	7+33	7+38	8+43
	Metsämaan koulu	48	49	48
	Niinijoen koulu	77	77	74
	Peltoisten koulu	59	57	55
	Vanha koulu	34	34	37
	Vesikosken koulu	58	56	52
	Virttaan koulu	41	23	25
	Alastaron yläaste	160	143	128
	Opintien koulu	202	204	209

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
	Puistokadun koulu	276	266	257
	Tuulensuun koulu	20	20	21
	Loimaan lukio	330	330	305
Oppilaat	Oppilaat yht.	42+1801	38+1776	33+1733
Perusopetuksessa	Yleisopetus	1667	1633	1596
	Luokkamuotoinen erityisopetus	134	143	137
Henkilöstö	Koko henkilöstö yhteensä	217	217	216
Hallinto, esiopetus, perusopetus, lukio	Opettajat, rehtorit	160	162	159
	Rehtorit	5	5	4
	Luokanopettajat	55	56	56
	Lehtorit	44	44	42
	Vanhemmat lehtorit	16	16	16
	Esikoulun opettajat	2	2	2
	Päätoimiset tuntiopettajat	12	12	12
	Sivutoimiset tuntiopettajat	3	3	3
	Erityisluokanopettajat	18	19	19
	Erityisopettajat	5	5	5
	Koulunkäyntiavustajat (lkm)	48	45	45
	Kuraattori	1	1	1
	Psykologi	1	1	2
	Apip-ohjaaja	2	3	3
	Muu henkilökunta	5	5	6
Opettajat perusopetuksessa	Opettajat perusopetuksessa	142	144	142
	- yleisopetus	119	120	118
	- luokkamuotoinen erityisopetus	18	19	19
	- laaja-alainen erityisopetus	5	5	5
Opetustunnit / oppilas	Yleisopetus	1,7	1,7	1,6
	Luokkamuotoinen erityisopetus	3,7	3,7	3,7
	Laaja-alainen erityisopetus	0,08	0,08	0,08
	Erityistehtävät	0,06	0,07	0,07
	Tukiopetus	0,03	0,03	0,03
	Kerhot	0,005	0,008	0,02
	Lukio-opetus	1,1	1,1	1,1
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	3,5%	3,4%	2,9%
	Erityisopetus	14,2%	18,2%	11,7%
	Lukio	28%	30%	17%

Loimaalla esiopetusta on annettu alkuopetuksen yhteydessä ja opettaja on tilastoitu luokanopettajiin, lukuvuonna 2008-2009 esiopetuksesta huolehtii osittain myös yksi päätoiminen tuntiopettaja. Muussa henkilökunnassa ei ole mukana Alastaron koulutoimiston henkilökunta, eikä Kosken koulutoimen henkilöstöresurssia vuosina 2007 ja 2008. Koulunkäyntiavustajilla on lukuvuonna 2008-2009 avustajatunteja viikossa yhteensä n. 1290 ja aamu- ja iltapäivätoiminnan tunteja n. 182.

Puistokadun koulun rehtorin tehtävien yhdistämisellä lukion rehtorin tehtäviin (kevätlukukausi 2009) voidaan kokeilla uutta hallintomallia ja keventää koulutoimen hallintoa. Lisäksi tämä on opetuksellisten järjestelyjen kannalta perusteltu ratkaisu.

4.1.3. Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppijat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen koulutustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva oppilashuolto ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Päämäärää tukevia tavoitteita ovat:

- **Kouluverkko selvityksen laatiminen**
 - selvitys lähiliikuntapaikoista
- **Koulutuspalveluiden tunnetuksi tekeminen kuntalaisille**
 - kodin ja koulun välisen yhteistoiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen (tiedotteet, vanhempainillat, tapahtumat, vanhempainyhdistykset, sähköinen reissuvihko)
 - koulujen kotisivujen kehittäminen (kotisivujen sisältö)
- **Opetussuunnitelmien ja toimintojen yhtenäistäminen ja kehittäminen**
 - opetuksen määrä (tuntijako, tuntikehys, kurssitarjotin, painotukset)
 - oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt sekä oppilasarvostelu (opetussuunnitelma, arviointikriteerit, todistukset)
 - erityisopetuksen järjestäminen (erityisopetussuunnitelma, erityisopetus-sopimukset)
 - aamu- ja iltapäivähoidon käytäntöjen yhtenäistäminen (toimintasuunnitelma)
 - tiedonkulun käytäntöjen rakentaminen ja kouluhallinto-ohjelman käyttöönotto (kokouskäytännöt, tiedotteet yms., hallinto-ohjelma kaikilla kouluilla)
- **Oppilashuollollisten palvelujen suunnittelu ja kehittäminen**
 - oppilashuoltoryhmien toiminta (toimintasuunnitelma)
 - kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestäminen (toimintasuunnitelma)
 - avustajapalveluiden järjestäminen (kriteerit ja niiden toimivuus)
 - turvallisuus- ja kriisisuunnitelmien päivittäminen (suunnitelmat)
 - erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tukimuotojen suunnittelu (kelpo-hankeen eteneminen, suunnitelma)
 - kerhotoiminnan kehittäminen (hankeen eteneminen, suunnitelma)
- **Henkilöstön sitouttaminen asetettuihin päämääriin ja toimintaan**
 - koulutoimen toimintapäivä (tavoitteiden esittelemine, tutustuminen)
 - koulukohtaiset palaverit/suunnittelupäivät, kehityskeskustelut (yksiköiden profiloituminen, toiminnan järjestäminen, henkilöstön hyvinvointi)

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	STAV 2009
Perusopetus	Oppilaita /opettaja perusopetuksessa	13,0	12,6	12,4
	Oppilaita / opettaja yleisopetuksessa	14,2	13,8	13,8
	Oppilaita /opettaja erityisluokkaopet.	7,4	7,5	7,2
	Oppilaita/ opettaja laaja-alainen erityisopetus	369	363	353
	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/ edellisenä keväänä 9. luokan päättötodistuksen saaneet	0,006%	0%	s 0%
	Peruskoulun päättymisvuonna aloittaneet lukiossa	39,6%	41,7%	*
	ammattillisessa koulutuksessa	57,6%	57,8%	41-42%
	10-luokka	2,8%	0,4%	57-58%
	Pätevien opettajien osuus opettajista	87%	88%	0-1%
Perusopetuksen käyttökustannukset	6180€/opp	6595€/opp	s **7059€/opp	
Keskimääräinen ryhmäkoko	Oppilasmäärä /opetusryhmä	1-2lk 15,4	1-2lk 16,0	***
		3-6lk 20,6	3-6lk 20,3	1-2lk 16-17
		7-9lk 17,3	7-9lk 17,6	3-6lk 20-21
				7-9lk 17-18

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	STAV 2009
Erytisopetus	Erytisopetuksen käyttökustannukset	13264€/opp	14980€/opp	**17157€/opp
Esiopetus	Esiopetukseen osallistuvien osuus ikäluokasta	100%	100%	s 100%
	Esiopetuksen käyttökust./opp	3614€/opp	4057€/opp	**6848€/opp
Iltapäivätoiminta	Oppilaita iltapäivätoiminnan piirissä 1-2 -luokat	152	163	154
	Oppilaita iltapäivätoiminnan piirissä 3-9 -luokat	66	64	51
	Ohjaustuntien määrä/vko	253	256	273
	Iltapäivätoiminnan käyttökustannukset €/ohjaustunti	17,8	21,2	s 20,0
Lukiokoulutus	Pätevien opettajien osuus opettajista	100%	100%	100%
	Vaihto-oppilaiden määrä (omat opiskelijat + vierasmaalaiset)	1+2	2+3	3+3
	Lukio-opetuksen käyttökustannukset	4793€/opp	5225€/opp	s **6334€/opp

* tavoitteena on valtakunnallinen taso

** kustannuksissa otettu huomioon varsinainen opetustoiminta, oppilashuolto, koulujen hallinto, ruokahuolto, kiinteistöhuolto, kuljetukset, tukipalvelut, koulutoimen hallinto) Vertailun vuoksi todettakoon, että vuonna 2007 valtakunnallinen keskiarvo perusopetuksen kustannuksissa oli 6465€/opp. ja lukiokoulutuksessa 5632€/opiskelija.

*** OPM:n selvityksen mukaan yleisin ryhmä koko 1.-luokalla on 15-19 oppilasta ja 2.-luokalla 20-24 sekä 3.-6.-luokilla 20-24 ja 7.-9.-luokilla 15-19 oppilasta. Loimaalla oma ongelmansa on ryhmäkokojen suuri vaihtelu kouluittain. Lisäksi integroinnit nostavat taulukossa olevia ryhmäkokoja jonkin verran.

Pätevien opettajien osuutta laskevat nimenomaan erityisopettajat, sillä luokan- ja aineenopettajista noin 95% on muodollisesti päteviä. Kuitenkin olemme vielä valtakunnan keskiarvon yläpuolella (n. 85%).

4.1.4 Koulutuslautakunnan talousarvio yhteensä

KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	310 590	204 900	407 300	378 600	385 800
Sisäiset tuotot	39 969	49 600	35 200	35 200	35 200
Tuotot yhteensä	350 559	254 500	442 500	413 800	421 000
Toimintakulut	-8 836 518	-9 214 700	-12 821 300	-13 160 100	-13 159 900
Sisäiset kulut	-2 861 810	-2 735 300	-3 663 400	-3 663 400	-3 663 400
Kulut yhteensä	-11 698 328	-11 950 000	-16 484 700	-16 823 500	-16 823 300
TOIMINTAKATE	-11 347 769	-11 695 500	-16 042 200	-16 409 700	-16 402 300
Poistot ja arvonalentumiset	-10 644	-14 800	-6 800	-7 100	-7 500
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-11 358 413	-11 710 300	-16 049 000	-16 416 800	-16 409 800

4.2. VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Toimielin: Vapaa-aikalautakunta
Tehtävä: Vapaa-aikapalvelut
Vastuhenkilö: Vapaa-aikajohtaja

4.2.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää vapaa-aikatoimen hallinnon, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen sekä musiikkiopiston ja työväenopiston toiminnan.

Loimaan **kaupunginkirjasto** edistää asiakaslähtöisesti tasa-arvoista oppimista, iloa ja hyvinvointia tarjoamalla kirjaston käyttäjille monipuolisen ja valikoidun kokoelman, jonka käytössä tarvittaessa opastaa asiantunteva ja motivoitunut henkilöstö.

Kaupunginkirjasto tuottaa kuntalaisille ajantasaiset ja monipuoliset kirjasto- ja tietopalvelut. Kirjastolaitos koostuu pääkirjastosta, Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoista sekä Virttaan lainausasemasta.

Kirjaston saavutettavuutta lisäävät kirjastorakennusten ulkopuolelle sijoitetut siirtokokoelmat ja kirjaston kotipalvelu, kirjastopalvelujen tarjoaminen henkilöille, jotka eivät itse kykene käyttämään kirjastoa.

Kaupunginkirjasto tekee merkittävää yhteistyötä kirjastopalvelujen laadun varmistamiseksi muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on tuottaa kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttaa muita tehtäviä kuten järjestää julkisia tilaisuuksia, ylläpitää perinteen tallentamista ja vastata ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä.

Liikuntapalveluiden tavoitteena on turvata ja kehittää laajentuvan kunnan alueella eri hallintokuntien, liikuntajärjestöjen, yhteisöjen ja muiden liikuntapalveluja tuottavien tahojen yhteistyöllä liikuntaan ja terveisiin elämäntapoihin ohjaava palvelukokonaisuus.

Tehtäväalue sisältää liikuntatoimen hallinnon, liikuntatoiminnan järjestämisen ja tukemisen, koko kunnan alueella olevien liikuntatilojen ja -alueiden käytön koordinoinnin sekä järjestöavustukset ja -yhteistyösopimukset, jäähalliyhtiön tuki jääaika ostamalla sekä urheilumenestyksen palkitsemisen kustannukset. Uimahallin kunnallistamisen myötä myös uimahallitoiminta siirtyy liikuntatoimen vastuualueelle.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotoiminnalle ja tarvittaessa järjestää itse toimintaa, tukea nuorten kasvua ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten kanssa ja huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää nuorille suunnattuja palveluja ja että nuorilla on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa.

Säännöllistä avointen ovien toimintaa järjestetään Alastarolla, Mellilässä, Hirvikoskella ja keskustassa Nuorisotalolla. Keskustilana on Nuorisotalo. Yleisen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia ja kerhotoimintaa esim. SAR, 7-luokkaisten ryhmäytyt, selviytymispelit. Harrastustoimintaan ohjaamista järjestetään henkilökohtaisena kaikilla ala-asteilla tarpeen mukaan.

Ala-asteikäisten kesäleirejä järjestetään Kalikan virkistysalueella. Tavoitteena on, että kaikki loimaalaiset alakouluikäiset voivat osallistua joko kaupungin tai seurakunnan järjestämälle kesäleirille. Yleisten leirien lisäksi järjestetään teemaleirejä.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa kuuden kunnan yhteistyönä tuottaen nuorisopalveluja sekä kehittäen nuorisotoimintaa seutukunnan alueella. Kehittämishankkeena Juuri-hanke, joka painuu uraohjaukseen ja Elämänilo-hanke, joka on etsivää nuorisotyötä.

Nuorisotiedotusta kehitetään maakunnallisena yhteistyönä Varsikas -hankkeessa.

Nuorten osallisuuden edistäjänä ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa toimintansa vuoden 2009 alussa.

Moniammatillisella yhteistyöllä tuotetaan kokeilujen kautta uudenlaisia nuorisopalveluja sekä kehitetään nykyisiä palveluja ja lisätään viranomaisen ja kansalaisjärjestöjen vuorovaikutusta ja tietoisuutta nuorista ja nuorten elinoloista.

Puistokadun koululla toteutetaan joustavan perusopetuksen jopo-ryhmä, jonka toimintaan nuorisopalvelut osallistuu noin 1/2 nuoriso-ohjaajan resursseilla.

Virkistys- ja kokoontumistiloja, Pohja ja Kalikka, ylläpidetään järjestöjen, yksityisten ja yhteisöjen käyttöön. Pohjan tilan osalta on sopimus neljän muun osapuolen kanssa.

Nuoriso- ja nuorisotyötä tekeviä järjestöjen ja nuorten ryhmien toimintaa tuetaan mm. avustuksin.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähteviä harrastus- ja sivistyspalveluja, jotka tukevat kuntalaisten aktiivisuutta, kehittävät sivistystä sekä edistävät henkistä ja ruumiillista hyvinvointia.

Työväenopiston toiminta käsittää varsinaisena toimintana perinteisen vapaan sivistystyön ja lisäksi opisto antaa avointa yliopisto-opetusta monimuoto-opetuksena sekä lapsille ja nuorille taiteen perusopetusta.

Musiikkiopisto järjestää laadukasta musiikin ja tanssin opetusta sekä niihin liittyvää muuta toimintaa alueen asukkaille. Musiikillisten ja tanssiin liittyvien tietojen ja taitojen kartuttamisen lisäksi tavoitteena on tarjota asukkaille mielekästä toimintaa vapaa-ajaksi elämänlaatua parantamaan.

Musiikkiopistossa opetetaan jousi-, puhallin- ja lyömäsoitinten, pianon sekä kitaran soittoa. Opetusta annetaan myös orkesterisoitossa, kamari-musiikissa, yksin- ja kuorolaulussa sekä pop- ja jazzmusiikissa. Oppilaille annetaan lisäksi opetusta teoria-säveltämisessä ja opintojen edistymisen mukaan musiikkitiedossa.

Musiikkiopistossa annetaan opetusta myös avoimella linjalla, jonka kustannukset katetaan kokonaan oppilasmaksuilla. Avoimella linjalla voivat opiskella kaiken ikäiset oppilaat ilman velvollisuutta osallistua pääsykokeeseen.

4.2.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
Henkilöstö	Vapaa-aikajohtaja	0,6 *	0,6 *	1
	Kirjastotoimenjohtaja	0,7 *	0,7 *	1
	Kirjastonjohtajat	1	1	1
	Kirjastonhoitajat	1	1	1
	Kirjastovirkailijat	9,85	9,85	10
	Lainausasemanhoitajat	0,2	0,2	0
	Kulttuurisihteeri	1,9 *	1,9 *	1
	Musiikinohjaaja	0,4	0,4	0,4
	Kulttuuriohjaaja	0	0	0
	Liikuntasihteeri	1	1	1
	Liikunnanohjaajat	2	2	3
	Kassa/kahviotyöntekijä	0	0	2
	Laitoshuoltaja	0	0	2
	Laitosmies	0	0	1
	Uimaopettaja/uinninvalvoja	0	0	1
	Nuorisosihteeri	1	1	1
	Nuoriso-ohjaaja	2	2	3
	Seutukunnallinen työntekijä, hanketyöntekijä	0,7	1	2
	Johtava rehtori	0	0	1
	Rehtori	2,4 *	2,4 *	1
	Pt. opettaja /työväenopisto	3	3	3
	Tuntiopettajat/to	64	65	65
	Pt.opettaja/musiikkiopisto	6	6	6
Tuntiopettajat/mo	15	12	12	
Palvelusihteeri	4	4	3	
Yhteensä	116,75	115,05	122,4	
Tilat/toimipiste	Kirjastot ja lainausasemat	7	7	5
	Kulttuuritilat	7	7	8
	Liikuntakeskukset			5 **
	Nuorisotilat	6	6	6
	Virkistysalueet	2	2	2
	Opistotalot	2	2	2

* Alastaron sivistystoimenjohtaja on tilastoitu näihin kohtiin vuosien 2007 ja 2008 osalta ja sivistystoimen toimistosihteeri on mukana palvelusihteereiden määrässä. Alastaron kirjastotoimenjohtaja työsuus jaettu 0,7 kirjastotoimenjohtajalle ja 0,3 kulttuuritoimelle.

** Muita merkittäviä liikunta- ja matkailukohteita ovat mm. Alastaro Golf, Alastaron moottorirata, Domus Areena ja harjureitistö.

4.2.3 Kaupunkitason tuloskorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

- **Palveluiden ja käytäntöjen yhteensovittaminen vapaa-aikasektorin sisällä**
 - palveluiden etukäteissuunnittelu päällekkäisten toimintojen välttämiseksi
 - yhteisen toimintakalenterin ylläpitäminen
 - kohdennetun markkinoinnin käyttöönotto kaupungin eri palvelusektorien välillä
 - tiedottaminen eri sidosryhmille
- **Vapaa-aikapalveluiden toimipaikkojen suunnitelmallinen ylläpitäminen ja kehittäminen myös lähipalvelut turvaamalla**
- **Lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen syrjäytymisen ehkäisemiseksi**
 - vapaa-aikapalveluiden laadun varmistaminen
 - vapaa-aikapalveluiden kohdentaminen eri ryhmille
 - lähipalvelujen turvaaminen ja kehittäminen
- **Ammattitaitoa ylläpitävän ja kehittävän koulutuksen mahdollisuus henkilökunnalle**

Kirjastopalvelut:

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Vaikuttavuus	Kirjastokäynnit	192611	196000	s	190500
	Kirjastokäynnit/asukas	11,2	11,4		11
	Verkkokäynnit	20938	13700		15000
	Verkkokäynnit/asukas	1,2	0,8		0,9
	Lainat	362176	374000	s	353000
	Lainat/asukas	21,0	21,7		20,5
Kokoelman uusiutuminen	Hankinnat/1000 asukasta	423	477		475
	Poistot/1000 asukasta	271	365		432
Asiantuntijapalvelut	Kirjastonkäytönopetus	84	75		91
	Satutunti	61	61		70
	Kirjavinkkaus	14	15		21
	Tapahtumat ja näyttelyt	*	*		124
Taloudellisuus ja tehokkuus	Käyttökustannukset/asukas	46,79	39,93	s	47,33
	Käyttökustannukset/laina	2,23	1,84		2,30

* ei ole tilastoitu aiemmin

Kulttuuripalvelut:

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TA 2008	S	TAV 2009
Toiminnan laajuus	Tilaisuudet, saatavuus				
	- Patsaspuisto ja kuivurigalleria	3kk avoinna	kävijöitä 2000	s	2200 4 näyttelyä
	- Heimolinna	40 tilaisuutta	n. 50 tilaisuutta/ylitetty	s	60
	Pysyvät näyttelyt: (yli 3kk)		Museo/ei	s	Museo (Lyllyn taidetalo)
	Julkiset tilaisuudet				Itsenäisyyspäivä, veteraanipäivä, uusivuosi ym
Kansainvälinen toiminta	- paikat		Elias-Sali, 3 näyttelyä	s	Elias-Sali, 3 - 4 näyttelyä
	Ystävyyskunnat	9	9		9
	- vierailut	2	(ystävyyskuntapäivät Mosfellsbaerissa),		2 kokousta

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TA 2008	S	TAV 2009
			30 osallistujaa		
Avustettavat yhteisöt	-nuorisovaihto / henkilöä	6	6 + 2		8 + 8
	Avustettavien yhteisöjen määrä	16	20(useita siirtynyt kulttuurille) kokonaisavustukset 200 000		20 - 30 220 000 €
Taloudellisuus	Maatalousmuseo €/vuosi	160000	160 000		160 000
	Kulttuuritoimen käyttökustannukset /asukas	32	38	s	40
	Kulttuuritoimen avustukset /yhteisö	800 (ei mt-museota)	9 000(sis. maatalousmuseo)		9000
	Kulttuuritoimen avustukset /asukas	1,2	15		15,30

Liikuntapalvelut:

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP2007	TA2008	S	TA2009
Toiminnan laajuus Ohjattu toiminta	Uimahallin kävijämäärä				70 000
	Uimahalli - ryhmät - käyntikerrat	*	*		10 6 500
	Erityisryhmät - ryhmiä - käyntikerrat	14 3 258	18 3 600	s	18 3600
	Muut ohjatut ryhmät - ryhmiä - käyntikerrat	18 4 757	18 5 500		20 6 000
	Tapahtumat - tapahtumia - käyntikerrat	28	25 13 300		28 25 000
Asiakaspalaute	Kyselyt - ohjatut ryhmät		2		10
Avustettavat yhteisöt	Avustettavien yhteisöjen määrä	22	21		25
Taloudellisuus	Käyttökustannukset/as.	57,32	78,13	s	60,95
	Avustukset/as.	7,53	8,53		8,74

* ei ole ollut kunnallinen laitos

Nuorisopalvelut:

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP2007	TA 2008	S	TA 2009
Toiminnan laajuus	Avoin toiminta (talotoiminta, muut) kävijät	8318	8000		8000
	Leiritoiminta, leiripäivät	470	500	s	520
	Nivelvaihtö, henkilöt	26	25	s	25
	Seutukunnallinen toiminta, osallistujat	1021	1000		1000
	Ennaltaehkäisevä päihde- ja huumetyö, osallistujat	280	200	s	220
	Virkistysalueet, käyttäjät	2002	2500		2500
Toiminnan kattavuus	Osuus ikäluokasta toiminnan piirissä - avoin toiminta (pk ikäisistä)	71%	80 %		80%
	- leiritoiminta (alakouluikäisistä)	23%	25 %		20%
Asiakaspalaute	Kyselyt nuorisotilat, tapahtumapalaute	3	3		3
Avustettavat yhteisöt	Avustettavien yhteisöjen ja ryhmien määrä	12	15		15
Taloudellisuus	Nuorisotoimen käyttökustannukset /asukas	22,75	20,74	s	22,61
	Nuorisotoimen avustukset /yhteisö	1500	1186 e/yhteisö		1864

Työväenopisto:

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Kysynnän ja tarjonnan kohtaavuus	Toimintasuunnitelman kurseista toteutuu	91,8 %	> 90 %	s	> 90 %
Toiminnan kattavuus	Toimipisteitä toiminta-alueella	40	> 40		> 40
Toiminnan vaikuttavuus	Opiskelijoiden määrä joista säännöllisiä joista miehiä	2247 68,1 % 21,6 %	2168 > 65 % > 25 %		> 2000 > 65 % > 20 %
Toiminnan laajuus	Opetustuntien määrä	7556	7750		> 7500
Toiminnan taloudellisuus	Nettomenot/opetustunti €	62,00	<61,50	s	<65,00

Musiikkiopisto:

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Toiminnan vaikuttavuus nuorisoon	Kaikki opiskelijat josta avoimen opiskelijoita	311 100	330 120		330 15
Toiminnan laajuus	Opetustunteja/viikko ka	259	260	s	245
Opetuksen tehokkuus	Opiskelijatunteja/viikko ka	0,83	0,79		0,77
Toiminnan taloudellisuus	Nettomenot/opiskelija €	1284	1170	s	1303
Kansainvälisyys-kasvatus ja muiden kulttuurien ymmärtäminen	Kansainvälistyminen/yhteistyökumppanit	12	12		12

4.2.4 Vapaa-aikalautakunnan talousarvio yhteensä

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	326 755	328 600	603 200	610 100	616 300
Sisäiset tuotot	4 654	0	0	0	0
Tuotot yhteensä	331 409	328 600	603 200	610 100	616 300
Toimintakulut	-2 135 603	-2 250 200	-3 117 600	-3 321 200	-3 294 300
Sisäiset kulut	-1 021 272	-1 116 400	-1 215 800	-1 215 800	-1 215 800
Kulut yhteensä	-3 156 875	-3 366 600	-4 333 400	-4 537 000	-4 510 100
TOIMINTAKATE	-2 825 466	-3 038 000	-3 730 200	-3 926 900	-3 893 800
Poistot ja arvonalentumiset	-5 110	-5 100	-5 100	-5 400	-5 700
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-2 830 576	-3 043 100	-3 735 300	-3 932 300	-3 899 500

5. TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS

Teknisen- ja ympäristöpalvelukeskukset talousarvio yhteensä

TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖPAL	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	1 965 966	1 463 600	3 301 900	3 691 600	3 728 100
Sisäiset tuotot	6 313 102	6 453 100	9 117 700	9 117 700	9 117 700
Tuotot yhteensä	8 279 068	7 916 700	12 419 600	12 809 300	12 845 800
Valmistus omaan käyttöön	97 032				
Toimintakulut	-7 523 172	-7 658 500	-12 052 900	-12 199 400	-12 081 900
Sisäiset kulut	-1 079 709	-1 124 300	-1 744 700	-1 744 700	-1 744 700
Kulut yhteensä	-8 602 881	-8 782 800	-13 797 600	-13 944 100	-13 826 600
TOIMINTAKATE	-226 781	-866 100	-1 378 000	-1 134 800	-980 800
Poistot ja arvonalentumiset	-1 596 681	-1 474 800	-2 952 000	-3 109 200	-3 264 600
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-1 823 462	-2 340 900	-4 330 000	-4 244 000	-4 245 400
Poistoeron muutos	7 901	7 900	7 900	7 900	7 900
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-1 815 561	-2 333 000	-4 322 100	-4 236 100	-4 237 500

5.1. TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimielin: Tekninen lautakunta
Tehtävä: Teknisen palvelukeskuksen palvelut
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

5.1.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää teknisen palvelukeskuksen hallinnon, tilahallinnon ja kunnallistekniikan

Teknisen palvelukeskuksen hallinto käsittää teknisen johtajan ja teknisen lautakunnan tehtävät.

Tilahallinto sisältää toimitilahankkeet, kiinteistöjen ylläpidon, siivouspalvelut ja ruokapalvelut. Tarkoituksena on järjestää kaupungin toimielinten käyttöön tarkoituksenmukaiset ja hyvätasoiset toimitilat. Ruoka- ja siivouspalveluiden tarkoituksena on järjestää kaupungin omat siivous- ja ruokahuoltopalvelut hyvällä ammattitaidolla ja mahdollisimman taloudellisesti.

Kunnallistekniikka sisältää suunnittelun, kaavoitus- ja mittauspalvelut, kaavoitustoimen ja projektit, varastotoiminnan, maa- ja metsätilat, vesialueet sekä yhdyskuntarakentamisen ja kunnossapidon.

5.1.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
	Tekninen johtaja			1
Tilahallinto	Kaupungininsinööri	1	1	1
	Työpäällikkö	1	1	1
	Laitosmies	1	1	8
	Kiinteistönhoitaja	1	1	-
	Vanhempi ammattimies			1
	Vanhempi kirvesmies	2	2	3
	Kirvesmies	1	1	-
	Maalari	1	1	-
	Vanhempi maalari			1
	Ammattimies	1	1	-
	LVI-asentaja	1	1	-
	Huoltomestari			3
	Ruokapalveluesimies	1	1	8
	Ruokapalvelupäällikkö			1
	Emäntä	5	5	-
	Keittäjä	9	9	-
	Kokki			10
	Ruokapalveluvastaava			4
	Keittäjä-emäntä	1	1	-
	Keittiöapulainen	10	10	-
	Ruokapalvelutyöntekijä			13
	Keittäjä			-
	Keittäjä-siivooja-talonmies	1	1	
	Ruokapalveluvastaava/laitos- huoltaja			2
	Siivouspalveluesimies	1	1	-
	Siivouspalvelupäällikkö			1
	Siivoustyönohjaaja			1
	Laitoshuoltaja	30	30	48

	Talonmies-laitoshuoltaja	1	1	-
	Laitoshuoltaja-keittiöapulainen	1	2	-
	Vastaava ruoanjakaja	4	4	-
	Vastaava ruokapalvelutyöntekijä			5
	Kausityöntekijä	0,5	0,5	1
	Rakennusmestari	0,5	0,5	0,5
	Laskentasihteeri			1
	Palvelusihiteeri			1
Kunnallistekniikka				
	Suunnittelupäällikkö	1	1	1
	Kaavasuunnittelija	1	1	1
	Kiinteistöinsinööri	0,1	0,1	0,1
	Aluearkkitehti	0,55	0,55	0,3
	Kartanpiirtäjä	1	1	1
	Kartoittaja	1	1	1
	Kiinteistörekisterin hoitaja	1	1	1
	Liikuntapaikan hoitaja	4	5	2
	Liikuntapaikka mestari			1
	Mittamies	1	1	1
	Mittausteknikko	1	1	1
	Puistoesimies	1	1	1
	Puutarhuri	1	1	1
	Suunnittelija	1	1	1
	Rakennusmestari			1
	Torivalvoja	1	1	1
	Vanhempi ammattimies	2	2	7
	Autonkuljettaja	2	2	-
	Traktorin kuljettaja/pakettiauton- kuljettaja	2	2	-
	Kuorma-autonkuljettaja	1	1	-
	Varastonhoitaja	1	1	1
	Varastomies	1	1	
	Varastopäällikkö			1
	Kausityöntekijä	6	6	6
	Palvelusihiteeri			1
Toiminnan laajuus tiedot	Lämmitettävät rakennukset	78	82	146
	Kerrosala, m2 lämmin	70516	70894	113182
	Tilavuus, m3 lämmin	262134	263262	433613
	Kaavateitä, km	116,5	116,5	145
	Avustettavia yksityisteitä, km	378	400	650
	Puistot, ha ja kpl	73	73	84
	Leikkipaikat, kpl	27	27	41
	Luovutettuja tontteja/kpl	46	30	20

5.1.3 Kaupunkitason tulostietoihin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

- Tilahallinnon kehittäminen laajentuneen Loimaan tarpeita vastaavaksi
 - Uusitun organisaation toimintatapojen luonti
- Toimitilojen käyttäjille luodaan intressit säädellä omia tilojaan ja niiden käyttöä
 - Sisäinen kustannusperusteinen vuokrausjärjestelmän valmistelu niin, että vuokra on aitoa ja hallintokuntien budjetissa olevaa rahaa
- Kiinteistöautomaation ja -päivystyksen keskitetty hyödyntäminen
 - Yhdistyvien kuntien järjestelmien ja käytäntöjen, valvonnan ja seuranta-tietojen yhteensovitus

- * Kaavoituksella luodaan edellytykset uuden Loimaan alueen tasapuoliselle kehitymiselle
 - kaavoitus nostetaan kunnallistekniikan tärkeäksi osa-alueeksi
- * Puistoilla ja yleisillä alueilla luodaan viihtyisyyttä kaupunkiin
 - katujen, puistojen ja yleisten alueiden kunnossapitotöiden järjestelmiä kehitetään
- Tonttien myynnillä pyritään saamaan Loimaan asukasluvun kehitys nousu-uralle
 - tonttien markkinoimiseksi kehitetään uusia toimintatapoja

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Tilahallinto	Kiinteistöjen ylläpitostrategia	Kaikkien kiinteistöjen ylläpitostrategia vahvistettu	Korjausvelan määrän laskenta aloitettu		Yhtenäistetään
	Kustannukset siivottavaa lattianeliömetriä kohti	25 € €/m2/vuosi	< 23 €/m2/vuosi		25€/m2/ vuosi
	Kustannukset ateriaa kohti	2,04 €	<1,90 €		<2,10 €
	Rakennusten energiankulutus, sähkö	13,96	*18,4 kwh/m3	S	19,5
	Rakennusten energiakulutus, lämpö	42,98	*46,9 kwh/m3	S	47,1

* julkisten rakennusten ominaiskulutus kuntaliiton tilaston mukaan

5.1.4 Teknisen lautakunnan talousarvio yhteensä

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	1 861 266	1 362 200	3 150 000	3 538 200	3 573 200
Sisäiset tuotot	6 311 754	6 453 100	9 117 700	9 117 700	9 117 700
Tuotot yhteensä	8 173 020	7 815 300	12 267 700	12 655 900	12 690 900
Valmistus omaan käyttöön	94 343				
Toimintakulut	-7 125 895	-7 227 100	-11 561 800	-11 718 700	-11 606 400
Sisäiset kulut	-1 036 598	-1 090 900	-1 704 400	-1 704 400	-1 704 400
Kulut yhteensä	-8 162 493	-8 318 000	-13 266 200	-13 423 100	-13 310 800
TOIMINTAKATE	104 870	-502 700	-998 500	-767 200	-619 900
Poistot ja arvonalentumiset	-1 590 587	-1 468 700	-2 952 000	-3 109 200	-3 264 600
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 485 717	-1 971 400	-3 950 500	-3 876 400	-3 884 500
Poistoeron muutos	7 901	7 900	7 900	7 900	7 900
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 477 816	-1 963 500	-3 942 600	-3 868 500	-3 876 600

5.2. YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Toimielin: Ympäristölautakunta
 Tehtävä: Ympäristö- ja rakennusvalvontayksikön palvelut
 Vastuhenkilö: Johtava rakennustarkastaja

5.2.1 Toiminnan kuvaus:

Tehtäväalue sisältää ympäristö- ja rakennusvalvontayksiköhallinnon, rakennusvalvontapalvelut, ympäristönsuojelu-palvelut, maa-ainesten oton sekä valmiussuunnittelun

Hallinnon tehtävänä on tarjota ympäristö- ja rakennusvalvontayksikön käyttöön taloushallintoon, päätöksentekoon, asiakirjatuotantoon, tiedottamiseen ja neuvontaan liittyvät palvelut.

Rakennusvalvontapalvelujen tehtävänä on valvoa kaavoituksen toteutumista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemistä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin asiasta säädetään.

Rakennusvalvontapalveluiden tehtävänä on myös valtion tukemaan asuntorakentamiseen liittyvät asuntoviranomaistehtävät, sekä päättää kaupungin omistuksessa tai hallinnassa olevien asuinhuoneistojen vuokraamisesta, työsuojelusta sekä väestönsuojelusta

Ympäristönsuojelupalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä joita ovat mm. ympäristölupaviranomaisen tehtävät, yleinen ympäristönsuojelun kehittäminen, ympäristönsuojelu-, jäte-, vesi- ja vesihuoltolain valvontaviranomaisen tehtävät sekä maasto- ja vesiliikennelaissa määrätyt tehtävät.

5.2.2 Toimielimen perustiedot:

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2007	TA 2008	TA 2009
Rakennusvalvontapalvelut	Johtava rakennustarkastaja	1	1	1
	Rakennustarkastaja	1	1	2
	Ympäristönsuojelusihteeri	1	1	1
	Kulttuuri-ympäristönsuojelusihteeri	0,2	0,2	
	Ympäristönsuojelutarkastaja			0,4
	Työsuojelupäällikkö	0,2	0,2	
	Toimistos sihteeri	2	2	
	Laskentasihteeri	1	1	
	Kanslisti	1	1	
	Palvelusihteeri			2,5
	Kausityöntekijä			1
	Varastonhoitaja	1	1	
	Varastomies	1	1	
Kysyntä	Haetut rakennusluvut (sis. rak. luvat, toimenpide- ja ilmoitusmenettelyn	240	200	300
	Voimassa olevat maa-ainesluvut	13	20	36
	Voimassa olevat ympäristöluvut	105	100	230

5.2.3 Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toimialan toiminnalliset kehittämistavoitteet ja arviointikohteet 2009

- Tehokkaat ja sujuvat palveluprosessit
 - Avoin ja tasapuolinen asioiden käsittely hankkeen sijainnista riippumatta
- Viihtyisyyden edistäminen
 - Myötävaikuttaa Satakunnantien kaavatyön etenemistä ja siten nopeuttaa alueen täydennysrakentamista

ARVIOINTIKOHDE	MITTARI	TP 2007	TAV 2008	S	TAV 2009
Rakennusvalvontapalvelut	Lupahakemuksen käsittelyaika				
	- viranhaltijan myöntämä	4 viikkoa	4 viikkoa	S	4 viikkoa
	- toimielimen myöntämä	6 viikkoa	6 viikkoa	S	6 viikkoa
	Ympäristöluvan käsittelyaika	4 kk	4 kk		4 kk

5.2.4 Ympäristölautakunnan talousarvio yhteensä

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	104 700	101 400	151 900	153 400	154 900
Sisäiset tuotot	1 348				
Tuotot yhteensä	106 048	101 400	151 900	153 400	154 900
Valmistus omaan käyttöön	2 689				
Toimintakulut	-397 277	-431 400	-491 100	-480 700	-475 500
Sisäiset kulut	-43 111	-33 400	-40 300	-40 300	-40 300
Kulut yhteensä	-440 388	-464 800	-531 400	-521 000	-515 800
TOIMINTAKATE	-331 651	-363 400	-379 500	-367 600	-360 900
Poistot ja arvonalentumiset	-6 094	-6 100			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-337 745	-369 500	-379 500	-367 600	-360 900

KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ EUROINA

LOIMAAN KAUPUNKI	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	6 684 024	6 430 800	14 332 000	14 858 600	15 232 000
Sisäiset tuotot	7 530 555	7 715 500	12 051 200	12 115 300	12 110 700
Tuotot yhteensä	14 214 579	14 146 300	26 383 200	26 973 900	27 342 700
Valmistus omaan käyttöön	97 032				
Toimintakulut	-60 175 831	-65 145 900	-95 232 900	-96 467 700	-96 956 600
Sisäiset kulut	-7 530 555	-7 715 500	-12 051 200	-12 115 300	-12 110 700
Kulut yhteensä	-67 706 386	-72 861 400	-107 284 100	-108 583 000	-109 067 300
TOIMINTAKATE	-53 394 775	-58 715 100	-80 900 900	-81 609 100	-81 724 600
Poistot ja arvonalentumiset	-1 728 002	-1 607 500	-3 228 200	-3 399 300	-3 569 300
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-55 122 777	-60 322 600	-84 129 100	-85 008 400	-85 293 900
Poistoeron muutos	7 901	7 900	7 900	7 900	7 900
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-55 114 876	-60 314 700	-84 121 200	-85 000 500	-85 286 000
Yhdistymisavustus	1 206 458	804 300	2 304 000	1 728 000	1 728 000
Yhdistymisavustuksella oikaistu toimintakate	-52 188 317	-57 910 800	-78 596 900	-79 881 100	-79 996 600

6. LOIMAAN KAUPUNGIN VESIHUOLTOLIIKELAITOS

Toimielin: Loimaan kaupungin vesihuoltolaitoksen johtokunta
 Tehtävä: Vesihuoltoon liittyvät tehtävät
 Vastuhenkilö: Vesihuoltolaitoksen johtaja

6.1.1 Toiminnan kuvaus

Loimaan kaupunginvaltuusto on 10.11.2008 § päättänyt, että Loimaan kaupungin vesihuoltolaitos täyttää liikelaitokselta edellytetyt vaatimukset ja samalla on päätetty perustaa 1.1.2009 alkaen liiketoimintaa harjoittava kunnallinen liikelaitos, jonka virallinen nimi on Loimaan kaupungin vesihuoltoliikelaitos.

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on hoitaa henkilökuntansa avulla vesihuoltoon liittyvät tehtävät Loimaan kaupungissa kokonaisvaltaisesti. Suurin

toiminnallinen muutos on Alastaron ja Mellilän kuntien vesihuollon liittämisen Loimaan kaupungin vesihuoltolaitokseen.

Tulevien vuosien toiminnassa huomattavin seikka on vuosille 2010-2011 kohdistuva merkittävä jätevedenpuhdistamohanke. Ympäristölupaviraston päätöksessä mainitaan mm. seuraavaa:

”Mikäli viimeistään 31.12.2008 ei tehdä päätöstä yhteisen puhdistamon rakentamisesta Loimaan seudulle, on Loimaan puhdistamoa tehostettava ja laajennettava vuoden 2011 loppuun mennessä siten, että lupamääräyksen 2) mukaiset, vuoden 2012 alusta alkaen noudatettavat jäteveden käsitteilyvaatimukset ovat saavutettavissa kaikissa ennakoitavissa olevissa tilanteissa. Loimaan puhdistamon tehostamista ja laajentamista koskeva suunnitelma on toimitettava Lounais-Suomen ympäristökeskukselle vuoden 2009 loppuun mennessä.”

Vesihuoltolaitoksen johtokunnan 3.9.2008 hyväksymä talousarvio 2009 ja taloussuunnitelma 2009 -2011 on Loimaan kaupungin talousarvion liitteenä. Tuleva suuri investointivelvoite lisää myös huomattavasti kaupungin velkamäärää. Vesihuoltolaitoksen talousarviossa ko. investoinnin kustannusarvioksi merkitty 8,8 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksella on muita toimintayksiköitä itsenäisempi asema. Kaupungin talousarviossa ja toteutumisvertailuissa liikelaitos käsitellään ulkoisena talousyksikkönä, kun taas tilinpäätöksessä liikelaitos on osa kaupungin taloutta.

6.1.2 Kaupunkitason tulokorttiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet

- Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisten talousveden laatuvaatimusten täyttäminen
- Vesioikeuden 31.12.1997 myöntämän sekä Länsi-Suomen ympäristölupaviraston myöntämän jäteveden johtamisluvan mukaisten ehtojen täyttäminen
- Ylijäämäinen tilikausi ja positiivinen nettorahavirta vuonna 2009
- Kaupungille maksettava korvaus peruspääomasta 4,4 % (151.927 €).

7. TULOSLASKELMA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisen omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin. Käyttötalousoosan tehtävien menot summataan toimintakuluihin ja tulot toimintatuottoihin.

Loimaan kaupungin virallinen tuloslaskelma sisältää Loimaan kaupungin ja Loimaan kaupungin vesihuoltoliikelaitoksen tuloslaskelmat.

TULOSLASKELMA 2009 ja TS 2010 ja Ts 2011
Kaupunki+vesi

	<u>Ta 2009 kaupunki</u>	<u>ta 2009 vesi</u>	<u>TA - 2009</u>	<u>ts 2010 kaupunki</u>	<u>Ts-2010 vesi</u>	<u>Ts 2010</u>	<u>Ts 2011 kaupunki</u>	<u>Ts 2011 vesi</u>	<u>Ts 2011</u>
Ulkoiset									
Toimintatulot	16 636 000	2 243 900	18 879 900	16 586 600	2 447 200	19 033 800	16 960 000	2 449 800	19 409 800
Myyntituotot	4 345 200	2 243 400	6 588 600	4 464 800	2 446 700	6 911 500	4 587 000	2 449 300	7 036 300
Maksutuotot	5 780 000	0	5 780 000	5 927 700		5 927 700	6 085 300		6 085 300
Tuet ja avustukset	3 223 700	0	3 223 700	2 621 100		2 621 100	2 665 700		2 665 700
Muut toimintatuotot	3 287 100	500	3 287 600	3 573 000	500	3 573 500	3 622 000	500	3 622 500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0						
Toimintamenot	-95 232 900	-1 397 700	-96 630 600	-96 467 700	-1 453 200	-97 920 900	-96 956 600	-1 509 500	-98 466 100
Henkilöstökulut	-47 191 100	-552 100	-47 743 200	-47 889 300	-574 200	-48 463 500	-48 076 500	-597 100	-48 673 600
Palkat ja palkkiot	-36 225 000	-419 500	-36 644 500	-36 859 000	-436 200	-37 295 200	-37 003 900	-453 600	-37 457 500
Eläkekulut	-8 033 300	-100 400	-8 133 700	-8 081 700	-104 500	-8 186 200	-8 110 300	-108 700	-8 219 000
Muut henkilösivukulut	-2 932 800	-32 200	-2 965 000	-2 948 600	-33 500	-2 982 100	-2 962 300	-34 800	-2 997 100
Palvelujen ostot	-36 039 700	-477 100	-36 516 800	-36 268 600	-495 500	-36 764 100	-36 563 500	-514 300	-37 077 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 546 000	-342 600	-6 888 600	-6 761 000	-356 900	-7 117 900	-6 739 800	-370 700	-7 110 500
Avustukset	-4 836 800	0	-4 836 800	-4 918 500		-4 918 500	-4 944 000		-4 944 000
Muut toimintakulut	-619 300	-25 900	-645 200	-630 300	-26 600	-656 900	-632 800	-27 400	-660 200
Toimintakate	-78 596 900	846 200	-77 750 700	-79 881 100	994 000	-78 887 100	-79 996 600	940 300	-79 056 300
Verotulot	46 548 000	0	46 548 000	47 641 000	0	47 641 000	49 949 000		49 949 000
Kunnallisvero	41 651 000	0	41 651 000	42 650 000		42 650 000	44 838 000		44 838 000
Kiinteistövero	2 163 000	0	2 163 000	2 163 000		2 163 000	2 163 000		2 163 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 734 000	0	2 734 000	2 828 000		2 828 000	2 948 000		2 948 000
Valtionosuudet	36 151 000	0	36 151 000	37 420 000	0	37 420 000	39 070 000		39 070 000
Sosiaali- ja terveystoimi	30 016 000	0	30 016 000	31 300 000		31 300 000	32 800 000		32 800 000
Opetus- ja kulttuuritoimi	5 418 000	0	5 418 000	5 720 000		5 720 000	5 850 000		5 850 000
Yleinen	717 000	0	717 000	400 000		400 000	420 000		420 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 252 700	-27 000	-1 279 700	-1 508 100	-27 000	-1 535 100	-1 708 100	-147 000	-1 855 100
Korkotuotot	113 000	120 000	233 000	113 000,0	120 000	233 000	113 000		113 000
Muut rahoitustuotot	548 900	-147 000	401 900	548 900,0	-147 000	401 900	548 900	-147 000	401 900
Muut rahoitustuotot	396 900	5 000	401 900	396 900,0	5 000	401 900	396 900	5 000	401 900
Korvaus peruspääomasta	0	-152 000	-152 000		-152 000	-152 000		-152 000	-152 000
Peruspääoman korko liikelaitoksilta	152 000		152 000	152 000,0		152 000	152 000		152 000
Korkokulut	-1 900 000	0	-1 900 000	-2 150 000,0	0	-2 150 000	-2 350 000	0	-2 350 000
Muut rahoituskulut	-14 600	0	-14 600	-20 000,0		-20 000	-20 000		-20 000
Vuosikate	2 849 400	819 200	3 668 600	3 671 800	967 000	4 638 800	7 314 300	793 300	8 107 600
Poistot ja arvonalent.	-3 228 200	-383 100	-3 611 300	-3 399 300	-397 400	-3 796 700	-3 569 300	-691 800	-4 261 100
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 228 200	-383 100	-3 611 300	-3 399 300	-397 400	-3 796 700	-3 569 300	-691 800	-4 261 100
Arvonalentumiset	0	0	0				0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0		0	0		0
Satunnaiset kulut	0	0	0			0	0		0
Tilikauden tulos	-378 800	436 100	57 300	272 500	569 600	842 100	3 745 000	101 500	3 846 500
Poistoeron lis./vähennys +	7900	0	7900	7 900,0	0	7 900	7 900	0	7 900
TILIK.ylijäämä/alijäämä	-370 900	436 100	65 200	280 400	569 600	850 000	3 752 900	101 500	3 854 400

Loimaan kaupunki ja Loimaan kaupungin vesihuoltolaitos(ulk)

TULOSLASKELMA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Toimintatuotot	9 168 838	8 940 900	18 879 900	19 033 800	19 409 800
Myyntituotot	2 756 094	3 083 300	6 588 600	6 911 500	7 036 300
Maksutuotot	2 653 507	3 025 400	5 780 000	5 927 700	6 085 300
Tuet ja avustukset	1 888 841	1 312 400	3 223 700	2 621 100	2 665 700
Muut toimintatuotot	1 870 397	1 519 800	3 287 600	3 573 500	3 622 500
Valmistus omaan käyttöön	97 032	0	0	0	0
Toimintakulut	-60 785 529	-66 081 000	-96 630 600	-97 920 900	-98 466 100
Henkilöstökulut	-25 136 400	-26 952 900	-47 743 200	-48 463 500	-48 673 600
Palvelujen ostot	-28 259 423	-31 188 800	-36 516 800	-36 764 100	-37 077 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 729 768	-3 898 200	-6 888 600	-7 117 900	-7 110 500
Avustukset	-3 324 168	-3 606 700	-4 836 800	-4 918 500	-4 944 000
Muut toimintakulut	-335 769	-434 400	-645 200	-656 900	-660 200
Toimintakate	-51 519 660	-57 140 100	-77 750 700	-78 887 100	-79 056 300
Verotulot	33 764 170	35 701 000	46 548 000	47 641 000	49 949 000
Valtionosuudet	21 253 081	24 354 000	36 151 000	37 420 000	39 070 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-456 803	-1 038 400	-1 279 700	-1 535 100	-1 855 100
Korkotuotot	78 928	162 000	233 000	233 000	113 000
Muut rahoitustuotot	409 139	259 600	401 900	401 900	401 900
Korkokulut	-944 129	-1 410 000	-1 900 000	-2 150 000	-2 350 000
Muut rahoituskulut	-742	-50 000	-14 600	-20 000	-20 000
Vuosikate	3 040 788	1 876 500	3 668 600	4 638 800	8 107 600
Poistot ja arvonalentumiset	-2 003 118	-1 827 200	-3 611 300	-3 796 700	-4 261 100
Tilikauden tulos	1 037 671	49 300	57 300	842 100	3 846 500
Poistoeron lis. -/vähennys +	7 901	7 900	7 900	7 900	7 900
TILIK.YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 045 572	57 200	65 200	850 000	3 854 400

Tulokseen vaikuttavat merkittävät erät:

Yhdistymisavustus	1 206 458	804 300	2 304 000	1 728 000	1 728 000
Vesihuoltolaitoksen tulos	450 775	570 600	436 100	569 600	101 500
Tulos ilman vesih.laitosta	594 797	-513 400	-370 900	280 400	3 752 900
Tulos ilman yhd.avustusta	-168 787	-755 000	-2 246 700	-885 900	2 118 500
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Asukasluku	13065	13042	17165	17159	17158
Vuosikate /poistot %	151,80	102,70	101,59	122,18	190,27
Vuosikate,euroa/as	232,74	143,88	213,73	270,34	472,53
Toimintatuotot/toimintakulut%	15,06	13,53	19,54	19,44	19,71

8. INVESTOINTIOSA

Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Sitovuustasot on selvitetty yleisperustelujen kappaleessa 1.5 Talousarvion ja –suunnitelman rakenne ja sitovuustasot.

Investointiosaan otetaan määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja käyttöomaisuusosakkeiden sekä osuuksien hankintamenoihin. Investointiosan kustannukset aktivoidaan suunnitelman mukaisina poistoina vaikutusaikanaan käyttötalousosaan kuluksi.

Noudatettu aktivointiraja on 10.000 euroa. Käyttöomaisuusarvopaperit, osuudet ja osakkuudet sekä maa- ja vesialueet on aina aktivoitava käyttöomaisuuteen.

8.1 MAA- JA VESIALUEET

8.1.1 MAA- VESIALUEET, HALLINTO

Maa- ja vesialueet	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-411 350	-150 000	0	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Investointitulot	129 172	400 000	-250 000	150 000	350 000	350 000	350 000
Investoinnit netto	-282 178	250 000	0	0	200 000	200 000	200 000

Kaupungin kiinteistöjen ostot ja myynnit.

8.2 TALONRAKENNUS

8.2.1 TALONRAKENNUS, HALLINTO, HANKEKOHTAINEN

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-10 951	0	0	-127 000	-50 000	-187 000	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-10 951	0	0	-127 000	-50 000	-187 000	0

2009

Hissin loppurahoitus

50.000 €

2010:

Kaupungintalon KL-siirtimen, vesijohtojen ja viemäreiden uusiminen

137.000 €

Keskushallinnon toimitilajärjestelyt

50.000 €

Kaupungintalon peruskorjaus

Vuosi		Määrärahat	Toteumat	Poikkeama	Käyttö %
2005	Menot	-350 000	-378 944,69	28 944,69	108,27
2006	Menot	-30 000	-29 767,28	-232,72	99,22
2007	Menot	-20 000	-10 951,09	-9 048,91	54,76
2008	Menot	-127 000	-7 890,00	-119 110,00	6,21
2009	Menot	-50 000	0,00	-50 000,00	0,00
2010	Menot	-187 000	0,00	-187 000,00	0,00
Yhteensä		-764 000	-427 553,06	-336 446,94	55,96

8.2.2 TALONRAKENNUS, HALLINTO, HANKERYHMITTÄINEN

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	0	-137 000	0	-10 000	-25 000	-10 000	-10 000
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	0	-137 000	0	-10 000	-25 000	-10 000	-10 000

2009:

Arkistotilojen kunnostustyöt 15.000 €

2009 – 2011

Jakamaton määräraha 10.000 €/vuosi

8.2.3 TALONRAKENNUS, SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUKESKUS, HANKKEET

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-334 282	-765 000	-575 000	-1 340 000	-3 030 000	-710 000	-2 050 000
Investointitulot	150 000	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-184 282	-765 000	-575 000	-1 340 000	-3 030 000	-710 000	-2 050 000

Hankekohtaiset perustelut, hankkeiden kokonaisseuranta:

Kartanonmäen päärakennus

Vuosi	Määrärahat	Toteumat	Poikkeama	Käyttö %
2005	0	-3 139,10	3 139,10	-100,00
2006	-65 000	0,00	-65 000,00	0,00
2007	-300 000	-92 910,31	-207 089,69	30,97
2008	-1 095 000	-583 752,00	-511 248,00	53,31
2009	-3 000 000	0,00	-3 000 000,00	0,00
Yhteensä netto	-4 095 000	-583 752,00	-3 511 248,00	14,26

2009:

Kartanonmäen päärakennuksen saneeraus 3.000.000 €
Perusturvakeskuksen tilajärjestelyt 30.000 €

2010:

Automaattiset sammutusjärjestelmät 200.000 €
Mahlapuiston päiväkodin saneerauksen suunnittelu 10.000 €
Lasten toimintakeskus, Mellilä 350.000 €
- Yhdistymissopimuskohte, Kust.arv. 1,2 milj.€
Sosiaali- ja terveysp.keskuksen tilajärjestelyt 150.000 €

2011:

Lasten toimintakeskus, Mellilä 850.000 €
- Yhdistymissopimuskohte, Kust.arv. 1,2 milj.€
Automaattiset sammutusjärjestelmät 100.000 €
Päiväkodin laajennus, Alastaro 700.000 €
- Yhdistymissopimuskohte, Kust.arv. 0,7 milj.€
Mahlapuiston päiväkodin saneeraus 400.000 €

8.2.4 TALONRAKENNUS, SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUKESKUS, HANKERYHMÄT

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-68 719	-203 000	0	-203 000	-65 000	-140 000	0
Investointitulot	0	0	0	0		0	0
Investoinnit netto	-68 719	-203 000	0	-203 000	-65 000	-140 000	0

2009:

Päiväkotien aidat: Lastentalo, Kuukankujan- ja Sammonkadun ryhmikset 50.000 €
Nurmen päiväkotia ja pihajärjestelyt 15.000 €

2010:

Päiväkotien aidat 50.000 €

Alastaron Vanhusten rivitalo II, pihatyöt ja varasto 70.000 €
Kitkonpuiston palvelutalon tilamuutokset 20.000 €

8.2.5 TALONRAKENNUS, SIVISTYSPALVELUKESKUS, HANKKEET

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-53 730	-148 000	-150 000	-298 000		-582 000	-270 000
Investointitulot	0	0	90 000	90 000	0	0	0
Investoinnit netto	-53 730	-148 000	-60 000	-208 000	0	-582 000	-270 000

2010:

Alastaron yläasteen saneeraus 350 000 €
- Yhdistymissopimuskohte
Hirvihovi, vesikate + iv.kuntotutkimus 12.000 €
Pääkirjaston vesikaton uusiminen 220.000 €

2011:

Keskuskoulun peruskorjauksen suunnittelu 20.000 €
Hirvikosken kouluremontin suunnittelu 50.000 €
Hirvihovi vesikate & kanavistomuutos 200.000 €

8.2.6 TALONRAKENNUS, SIVISTYSPALVELUKESKUS, HANKERYHMITÄIN

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-85 567	-190 000	0	-190 000	-125 000	-369 000	-205 000
Investointitulot	0	0	0	0	0	50 000	
Investoinnit netto	-85 567	-190 000	0	-190 000	-125 000	-319 000	-205 000

2009:

Vanhan koulun julkisivut 40.000 €
Keskuskoulun keskusradion uusiminen 20.000 €
Vesikosken koulun julkisivujen viimeistely ja maalaus 35.000 €
Kojonkulman koulun julkisivuverhoukset ja vesikate 30.000 €

2010:

Nuorisotalo 140.000 €
- Valtionosuus - 50.000 €
Hirvikosken kirjaston vesikatteen uusiminen 80.000 €
Vanhan koulun julkisivut 50.000 €
Myllytuvan peruskorjaus 15.000 €

Kalikan peruskorjaus ja laajennus	74.000 €
Jakamaton	10.000 €
2011:	
Työväenopiston vesikatteen uusiminen	80.000 €
Kalikka	65.000 €
Ahonkadun koulun julkisivut	50.000 €
Jakamaton	10.000 €

8.2.7 TALONRAKENNUS,TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS, HANKKEET

Talousarviomääräraha on investointihankkeittain valtuustoon nähden sitova:

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-10 477	-900 000	0	-900 000	-3 000 000	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	350 000	0	0
Investoinnit netto	-10 477	-900 000	0	-900 000	-2 650 000	0	0

Hankekohtaiset perustelut, hankkeiden kokonaisseuranta:

2009	
Uuden paloaseman rakentaminen	3.000.000 €
Palosuojelurahaston avustus	-350.000 €

Uusi Paloasema

Vuosi	Määrarahat	Toteumat	Poikkeama	Käyttö %
2007	-70 000	-10 476,89	-59 523,11	14,97
2008	-900 000	-975 989,00	75 989,00	108,44
2009	Menot	-3 000 000	-3 000 000,00	0,00
	Tulot	350 000	350 000,00	0,00
Yhteensä	-3 620 000	-986 465,89	-2 633 534,11	27,25

8.2.8 TALONRAKENNUS,TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS, HANKERYHMÄT

Talonrakennus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-44 804	-96 000	-58 000	-154 000	-25 000	-25 000	-25 000
Investointitulot	0	0	58 000	58 000	0	0	0
Investoinnit netto	-44 804	-96 000	0	-96 000	-25 000	-25 000	-25 000

2009 - 2011:	
Kaukovalvonta ja huoltokirjajärjestelmä	15.000 €/a
Jakamaton	10.000 €/a

Talonrakennus yht	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-608 530	-2 439 000	-783 000	-3 222 000	-6 320 000	-2 023 000	-2 560 000
Investointitulot	150 000	0	148 000	148 000	350 000	50 000	0
Investoinnit netto	-458 530	-2 439 000	-635 000	-3 074 000	-5 970 000	-1 973 000	-2 560 000

8.3 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS

8.3.1 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS,TEKNINEN-JA YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS, HANKKEET

Julkinen käyttömais	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-1 055 354	-4 000 000	-193 600	-4 193 600	-1 120 000	-660 000	-200 000
Investointitulot	674 681	855 400	193 600	1 049 000	240 000	240 000	0
Investoinnit netto	-380 673	-3 144 600	0	-3 144 600	-880 000	-420 000	-200 000

Niittukulman silta

Vuosi		Määrarahat	Toteumat	Poikkeama	Käyttö %
2006	Menot	0	-6 535,00	6 535,00	-100,00
2007	Menot	-550 000	-597 679,97	47 679,97	108,67
	Tulot	423 000	264 272,00	158 728,00	62,48
2008	Menot	-3 650 800	-3 769 076,00	118 276,00	103,24
	Tulot	1 006 180	1 134 311,45	-128 131,45	112,73
2009	Menot	-160 000		-160 000,00	0,00
	Tulot	0		0,00	
Yhteensä	Menot	-4 360 800	-4 373 290,97	12 490,97	100,29
	Tulot	1 429 180	1 398 583,45	30 596,55	97,86
Yhteensä	netto	-2 931 620	-2 974 707,52	43 087,52	101,47

2009:

Moisionpellon kunnallistekniikka	500.000 €
- Vesihuoltolaitoksen ja kaukolämmön osuudet	-200.000 €
Yhdysviemäri Alastaro-Virttaa	350.000 €
- Yhdistymissopimuskohte	
Niittukulman urakan loppuerät	160.000 €
Niittukulma,/Kartanomäenkatu	110.000 €
- Vesihuoltolaitoksen osuus	-40.000 €

2010:

Virttaan kaava-alueiden kunnallistekniikka	400.000 €
- Yhdistymissopimuskohte	
- Vesihuoltolaitoksen osuus	-200.000 €
Niittukulma/Kartanomäenkatu	100.000 €
- Vesihuoltolaitoksen osuus	-40.000 €
Mäenpään sillan peruskorjaus	160.000 €

2011:

Hulminsilta/Lemmensilta aloitus	200.000 €
---------------------------------	-----------

2012

Hulminsilta/Lemmensilta rakentaminen	1.000.000 euroa
- TE-keskuksen avustus	-80.000 euroa

8.3.2 JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS, TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS, HANKERYHMÄT

Julkinen käyttömais	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-634 886	-1 090 000	65 000	-1 025 000	-966 000	-1 239 000	-990 000
Investointitulot	49 927	0	70 000	70 000	142 000	87 000	75 000
Investoinnit netto	-584 959	-1 090 000	135 000	-955 000	-824 000	-1 152 000	-915 000

Kadut, tiet, sillat	2008	2009	2010	2011
Paikallisteiden peruskunnostus	käyttötaloudessa	0	0	0
Kadunrakennus	310 000	255 000	255 000	300 000
Katujen pintausta	300 000	255 000	255 000	300 000
Katuvalaistus	50 000	85 000	68 000	80 000
Puistot ja yleiset alueet				
Puistoistutukset	20 000	25 500	25 500	30 000
Kohdevalaistukset	120 000	50 000	50 000	30 000
Loimijoen rantapuisto			85 000	
Leikkipaikat	25 000	25 500	25 500	30 000
Lähiliikuntapaikat		50 000	50 000	
Hirvikosken tenniskenttä	40 000			
Urheilukeskus	10 000	20 000	20 000	20 000
Kaunismaen kenttä		0	100 000	
Virtaan mökkialueen lampi		0	45 000	
Melliläjärven kehittäminen (Yhdistymissopimuskohte)			60 000	
Kaatopaikka:				
Maisemointi ja ylijäämämaiden varastointialue	50 000	50 000	50 000	50 000
Sadevesiviemärit	100 000	150 000	150 000	150 000
JULKINEN KÄYTTÖM.HR YHT MENOT				
	1 025 000	966 000	1 239 000	990 000

8.4 KULJETUSVÄLINEET

8.4.1 KULJETUSVÄLINEET /SOSIAALIPALVELUKESKUS /HANKERYHMÄ

Kuljetusvälineet	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-45 025	-25 000	0	-25 000	-20 000	-20 000	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-45 025	-25 000	0	-25 000	-20 000	-20 000	0

Kotipalveluautojen hankinta

8.4.2 KULJETUSVÄLINEET/ YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS /HANKERYHMÄ

Kuljetusvälineet	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-24 148	-30 000	-7 000	-37 000	0	-30 000	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-24 148	-30 000	-7 000	-37 000	0	-30 000	0

Pakettiauton uusinta

8.5 IRTAIN OMAISUUS

8.5.1 IRTAIN KÄYTTÖOMAISSUUS /HALLINTOPALVELUKESKUS

Irtain käyttöomaisuus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-73 422	-145 000	0	-145 000	-150 000	-150 000	-80 000
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-73 422	-145 000	0	-145 000	-150 000	-150 000	-80 000

Keskitetyt atk-hankinnat.

8.5.2 IRTAIN KÄYTTÖOMAISSUUS/SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUKESKUS

Irtain käyttöomaisuus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-14 271	0	0	0	-51 000	-20 000	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-14 271	0	0	0	-51 000	-20 000	0

2009:

Hammashuollon yksikkö, kahteen hammashuoltolaan.

2010:

Hammashuollon yksikkö, yhteen hammashuoltolaan.

8.5.3 IRTAIN KÄYTTÖOMAISSUUS /SIVISTYSPALVELUKESKUS

Irtain käyttöomaisuus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-13 530	0	0	0	-62 000	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	-13 530	0	0	0	-62 000	0	0

2009:

AV-valmius kouluihin

8.5.4 IRTAIN KÄYTTÖOMAISSUUS/YMPÄRISTÖPALVELUKESKUS

Irtain käyttöomaisuus	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	0	-50 000	0	-50 000	-20 000	0	0
Investointitulot	0	0	0	0	0	0	0
Investoinnit netto	0	-50 000	0	-50 000	-20 000	0	0

Ulkoilualueiden nurmikenttien hoitoon peräkärri ym. 20.000 €

8.6 KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT

8.6.1 ARVOPAPERIT/ HALLINTO

Arvopaperit/hallinto	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-7 000	0	0	0	0	0	0
Investointitulot	47 676	50 000	20 000	70 000	50 000	50 000	50 000
Investoinnit netto	40 676	50 000	20 000	70 000	50 000	50 000	50 000

INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TP 2007	TA 2008	Muutos	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointimenot	-2 887 517	-7 929 000	-918 600	-8 847 600	-8 859 000	-4 292 000	-3 980 000
Investointitulot	1 051 456	1 305 400	181 600	1 487 000	1 132 000	777 000	475 000
Investoinnit netto	-1 836 061	-6 623 600	-737 000	-7 360 600	-7 727 000	-3 515 000	-3 505 000

9. RAHOITUSLASKELMA

Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot rahoitetaan. Rahoituslaskelman avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus ja muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoituslaskelman tunnusluvusta "investointien tulo-rahoitus, %" kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla korollisen vieraan pääoman määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän asukasmäärällä.

Samoin kuin tuloslaskelma Loimaa virallinen rahoituslaskelma sisältää Loimaan kaupungin ja Loimaan kaupungin vesihuolto- ja liikelaikoksen laskelmat.

Kunnan liikelaitos on osa kunnan hallintoa ja taloutta, ei erillinen oikeushenkilö eikä itsenäinen kirjanpito-velvollinen. Mitä kuntalain 67 §:ssä on säädetty kunnan kirjanpito-velvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä koskee myös kunnan liikelaitosta.

(Loimaa+vesi)	Loimaa 2009	Vesi 2009	Ta- 2009	Loimaa 2010	Vesi 2010	Ts-2010	Loimaa 2011	Vesi 2011	TS -2011
Toiminnan rahavirta	1 619 400	819 200	2 438 600	2 177 000	967 000	3 144 000	5 804 600	793 300	6 597 900
Vuosikate	2 849 400	819 200	3 668 600	3 671 800	967 000	4 638 800	7 314 300	793 300	8 107 600
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 230 000	0	-1 230 000	-1 494 800		-1 494 800	-1 509 700	0	-1 509 700
Investointien rahavirta	-6 497 000	-783 000	-7 280 000	-2 020 200	-4 603 000	-6 623 200	-1 915 300	-5 633 000	-7 548 300
Investointimenot	-8 859 000	-1 283 000	-10 142 000	-4 292 000	-4 603 000	-8 895 000	-3 980 000	-5 633 000	-9 613 000
Rah.os. invest.menoihin	657 000	500 000	1 157 000	302 000	0	302 000	80 000	0	80 000
Pysyvien vast hyöd.luovutustulot	1 705 000	0	1 705 000	1 969 800	0	1 969 800	1 984 700	0	1 984 700
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 877 600	36 200	-4 841 400	156 800	-3 636 000	-3 479 200	3 889 300	-4 839 700	-950 400
Rahoituksen rahavirta									
Antolainauksen muutokset	-100 000	0	-100 000	0	0	0	0	0	0
Antolainasaam. lis. -	-150 000		-150 000	-50 000		-50 000	-50 000		-50 000
Antolainasaamisten väh. +	50 000		50 000	50 000		50 000	50 000		50 000
Lainakannan muutokset	4 941 400	0	4 941 400	3 479 200	0	3 479 200	-4 049 600	5 000 000	950 400
Pitkäaik. lainojen lisäys	9 441 400		9 441 400	7 979 200	0	7 979 200	412 000	5 000 000	5 412 000
Pitkäaik. lainojen väh.	-4 500 000	0	-4 500 000	-4 500 000	0	-4 500 000	-4 461 600	0	-4 461 600
Lyhytaik. lainojen muutos									
Oman pääoman muutokset									
Muut maksuvalmiuden muutokset									
Rahoituksen rahavirta	4 841 400	0	4 841 400	3 479 200	0	3 479 200	-4 049 600	5 000 000	950 400
Rahavarojen muutos	-36 200	36 200	0	3 636 000	-3 636 000	0	-160 300	160 300	0

LOIMAAN KAUPUNKI JA LOIMAA KAUPUNGIN VESIHUOLTOLAITOS

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TA 2011
Toiminnan rahavirta	2 545 899	1 656 500	2 438 600	3 144 000	6 597 900
Vuosikate	3 040 788	1 876 500	3 668 600	4 638 800	8 107 600
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauuserät	-494 890	-220 000	-1 230 000	-1 494 800	-1 509 700
Investointien rahavirta	-1 680 189	-7 440 600	-7 280 000	-6 623 200	-7 548 300
Investointimenot	-3 240 874	-9 147 600	-10 142 000	-8 895 000	-9 613 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	682 749	1 267 000	1 157 000	302 000	80 000
Pysyvien vast.hyöd luovutustulot	877 936	440 000	1 705 000	1 969 800	1 984 700
Toiminnan ja investointien rahavirta	865 709	-5 784 100	-4 841 400	-3 479 200	-950 400

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainauksen muutokset	53 370	-142 000	-100 000	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	-20 000	-192 000	-150 000	-50 000	-50 000
Antolainasaamisten vähennykset	73 370	50 000	50 000	50 000	50 000
Lainakannan muutokset	-640 160	6 411 100	4 941 400	3 479 200	950 400
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 000 000	8 452 400	9 441 400	7 979 200	5 412 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 140 160	-3 355 300	-4 500 000	-4 500 000	-4 461 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000	1 314 000	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-1 880 511	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 757 045	0	0	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	5 660	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-40 612	0	0	0	0
Saamisten muutos	-801 365	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	2 593 362	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-710 256	6 269 100	4 841 400	3 479 200	950 400

RAHAVAROJEN MUUTOS	155 453	485 000	0	0	0
---------------------------	----------------	----------------	----------	----------	----------

TUNNUSLUVUT:	TP 2007	MTA 2008	TA 2009	TS 2010	TS 2011
Investointien tulorahoitus, %	99,52	21,02	27,14	36,59	69,21
Lainamäärä, €	24 777 715	31 188 815	43 941 400	47 420 600	48 371 000
Lainamäärä, €/asukas	1 896	1 942	2 560	2 764	2 819
Lainanhoitokate	0,95	0,24	0,67	-0,12	-0,30
Pääomamenojen tulorahoitus,%	64	17	31	42	68
Asukasmäärä	13065	13042	17165	17159	17158